

TAČKA II

koji se bavi procjenom razloga slabovidosti djece u Crnoj Gori i uticaja specijalnih pomagala na brzinu i na funkcionalno čitanje kod slabovide djece. Prospektivna studija sprovedena je na 40-oro slabovide djece koja su koristila specijalna pomagala. Rezultati koji su dobijeni ovim značajnim radom pokazuju da su najčešći razlozi slabovidosti; prematurna retinopatija, pigmentni retinitis, anomalije optičnog nerva, degenerativna miopija, makularne dizgenecije, stargard distrofija, atrofija optičkog nerva, albinizam i nistagmus. Svoj slabovidost djeci su propisana pomagala. Brzina čitanja prije nošenja pomagala je bila znatno sporija a funkcionalnost čitanja značajno bolja. Rezultati ovako opsežnog istraživanja ukazuju na vrlo značajne zaključke o mogućim funkcionalnim postupcima podrške djeci sa ovim tipom senzorne smetnje. Ujedno, ovi rezultati mogu poslužiti za planiranje sistemskih strategija podrške slabovidost djeci predstavnicima obrazovne politike u crnogorskom obrazovnom sistemu.

U ovom značajnom radu: Šakotić, N., Mitrović, I., (2019): *Obrazovna postignuća učenika usporenog kognitivnog razvoja u drugom razredu osnovne škole u uslovima inkluzije u Crnoj Gori*, Pedagoška revija za teoriju in praksu inkluzivnoga izobražavanja, maj/juni 2019.god. Letnik 02, EDUCA izobražavanje, Nova Gorica, Slovenija; ISSN2630-3396, UDK 376, str.23-30, ispitivanje je sprovedeno primjenom Zadataka objektivnog tipa (Levandovski, Igrić, Šakotić, 2009) na uzorku od 48 učenika od kojih je osam sa usporenim kognitivnim razvojem. Cilj ovog istraživanja je bio da se utvrde postignuća učenika usporenog kognitivnog razvoja u drugom razredu osnovne škole. Zaključuje se da su gotovo svi učenici iz svih osam ispitivanih škola pokazali izvjestan napredak u finalnom ispitivanju u odnosu na inicijalno ispitivanje. Značaj ovog rada nije samo u prikazivanju rezultata Zadataka objektivnog tipa, već o efektima primjene inkluzivnog modela u praksi redovnih osnovnih škola u Crnoj Gori.

Kao značajan rad bih naveo ovu publikaciju: Šakotić, N., Kovačević, S. Mitrović, I. Šoškić, B., (2019): *Uticaj autoritarnog roditeljskog stila vaspitanja djece na nivo agresivnog ponašanja među vršnjacima*: Međunarodna naučna konferencija; Stanje i perspektive inkluzivnog obrazovanja u državama Zapadnog Balkana, Budva, 2019, ISBN 978-9940-9976-0-1: COBISS.CD-ID 39240976; str.103-110, gdje kandidatkinja Šakotić ističe da je porodični ambijent za djecu i njihov razvoj od posebnog značaja, te da roditeljski stil vaspitanja indukuje određeni ponašajni repertoar postupaka kod djeteta, npr. autokratski vaspitni stil može proizvesti agresivno ponašanje. Uzorak ispitanika činilo je ukupno 402 učenika. Ispitanici su bili učenici trećeg ciklusa osnovnih škola. Cilj ovog istraživanja je bio ustanoviti da li mlađe generacije, koje pohađaju osnovnu školu, percipiraju negativne efekte agresivnog ponašanja i da li na agresivno ponašanje među vršnjacima utiče autoritarni roditeljski stil vaspitanja kao spoljašnji faktor. Najveći doprinos ovog članka se ogleda u rezultatima da autoritarnost roditelja ne utiče na stav djece prema negativnim efektima vršnjačke agresije. Ovo istraživanje, ako se uzme u obzir veličina uzorka, daje veoma značajne implikacije za inkluzivni segment u domenu predmeta ovog istraživanja.

Uvidom u priloženu klasifikacionu biografiju dr Šakotić i analizom priloženih radova zapaža se intezivan i kontinuiran naučno-istraživački rad. Činjenica je da su mnogi od rezultata istraživanja objavljeni u renomiranim međunarodnim časopisima i dostupni široj naučnoj i stručnoj javnosti. Pri tome, dr Nada Šakotić koristi različite metodološke pristupe, što predstavlja dodatni kvalitet u njenim publikovanim tekstovima. Raznolikost naučnoistraživačke djelatnosti dr N. Šakotić u prethodnom periodu kako u tematskom, tako i u metodološkom smislu, pokazuje njenu naučnu zrelost, ali i konstantnu potrebu za primjenom i razvojem drugačijih metodoloških postupaka u odnosu na one ustaljene, što je, s obzirom na krajnje specifičnu prirodu inkluzivnog obrazovanja, praktično neophodno.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOBLJENOSTI

Pedagoška djelatnost dr Nade Šakotić u proteklom periodu obilježena je aktivnostima izrade značajnog priručnika za studente nastavnih smjerova različitih profila i nastavnike u praksi *Individualni razvojni plan (postupci i primjeri u praksi)*. U priručniku su obrađene kao posebne tematske cjeline individualizacija nastavnog procesa, individualni razvojni obrazovni program, uloga tima za praćenje i podršku djeteta sa posebnim obrazovnim potrebama i uloga roditelja u timu za individualnu podršku.

Izvođenjem nastave na osnovnim i specijalističkim studijama na studijskim programima za predškolsko obrazovanje i vaspitanje,

obrazovanje učitelja i pedagogiju kao i na master studijskom programu za inkluzivno obrazovanje, dr N.Šakotić uz primjenu savremenih metodskih postupaka u radu sa studentima, kao i korišćenje relevantne literature koja prati savremene tokove iz oblasti inkluzivnog obrazovanja, bila je ocjenjena u priloženim anketama od strane studenata sa najvišim ocjenama (od 4.65 do 4.87).

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	37	20	57	75,2	39,29	114,49
3. PEDAGOŠKI RAD	7	55	62	45,5	59,5	105
4. STRUČNI RAD	31	13	44	30	12,6	42,6
UKUPNO	75	88	163	150,7	111,39	262,09

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

U skladu sa Statutom Univerziteta Crne Gore, Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Mjerilima za izbore u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, a na bazi priložene dokumentacije, zaključujem da prijavljena kandidatkinja ispunjava uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora, jer dr N. Šakotić ima značajan naučno-istraživački rad, bogato pedagoško iskustvo i zavidan stručni rad. Sa posebnim zadovoljstvom, imajući u vidu sve naprijed iznešeno, predlažem Vijeću Filozofskog fakulteta u Nikšiću i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Nadu Šakotić izaberu u zvanje **vanrednog profesora** za oblast Inkluzivno obrazovanje na Filozofskom Fakultetu u Nikšiću.

RECENZENT

Prof. dr Čedo Veljić,
vanredni profesor,
Podgorica

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Nacionalna istorija i Opšta istorija** na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu *Dnevne novine* od 18. septembra 2020. godine i ispravke konkursa objavljene u dnevnom listu *Pobjeda* od 30. oktobra 2020. godine. Na raspisani konkurs, prijavila su se dva kandidata: **DR ADNAN PREKIĆ** i **DR ALEKSANDAR STAMATOVIĆ**.

KANDIDAT: DR ADNAN PREKIĆ

BIOGRAFIJA

Rođen sam u Pljevljima 28. avgusta 1979. godine. Osnovnu školu i gimnaziju završio sam u Pljevljima. Studije istorije i geografije završio sam na Filozofskom fakultetu u Nikšiću gdje sam diplomirao 2003. godine. Na Filozofskom fakultetu u Beogradu, na odsjeku za istoriju, upisao magistarske studije koje sam završio 9. juna 2009. godine odbranom magistarskog rada *Islamska vjerska zajednica u Crnoj Gori 1918-1941*. Na Univerzitetu Crne Gore/Filozofski fakultet/Odsjek istorija školske 2010./11. upisao sam doktorske studije koje sam okončao 19. januara 2018. godine odbranom doktorske teze *Političke ideje i ideologija u Crnoj Gori 1945-1955*.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Nakon završetka osnovnih studija radio sam kao novinar/urednik u više crnogorskih medija (2004-2008 Radio Crne Gore/2008-2013 Televizija Vijesti/2013-2015 Televizija Crne Gore). U tom periodu radio sam i kao dopisnih više regionalnih i svjetskih

medija iz Crne Gore. Od 2010. godine angažovan sam kao honorarni saradnik na Odsjeku za istoriju Filozofskog fakulteta na predmetima: Kulturno naslijeđe Crne Gore, Opšta istorija Novog vijeka i Istočno pitanje. Od studijske 2012/13 godine držao sam vježbe i iz predmeta Opšta istorija Srednjeg vijeka i Istorija Vizantije. Nakon pet godina kao honorarni saradnik od oktobra 2015. godine zaposlen sam kao saradnik u nastavi na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Od školske 2018/19 godine, pod mentorstvom sam držao predavanja iz predmeta: Pomoćne istorijske nauke I, Pomoćne istorijske nauke II,

Istorijska geografija I, Istorijska geografija II i Saavremena istorija Crne Gore 1990-2006. Od školske 2020. godine, pod mentorstvom sam držao predavanja iz predmeta Opšta istorija Novog vijeka I, Opšta istorija Novog vijeka II i Istočno pitanje. Učesnik sam više međunarodnih i regionalnih naučnih projekata. Jedan od osnivača Centra za Geopolitiku Filozofskog fakulteta. Glavni i odgovorni urednik međunarodnog časopisa *Montenegrin journals for social sciences*.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja			
1.	Prekić Adnan (2018) Cultural-Historic Heritage of the Lake Skadar Basin. p.p. 459-480 In: . The Handbook of Environmental Chemistry. Springer, Berlin, Heidelberg. ISBN: 978-3-319-99249-5 DOI https://doi.org/10.1007/698_2018_304 https://link.springer.com/chapter/10.1007/698_2018_304	6	6
M3 Monografija nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Prekić Adnan, Islamska vjerska zajednica u Crnoj Gori 1918-1941, istorijska istraživanja i zbirka dokumenata, Podgorica, 2011., str. 391, ISBN: 978-99-40935-70-2	4	4
2.	Prekić Adnan, Kulturno naslijeđe Crne Gore – od najstarijih vremena do 20. vijeka, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2020, str. 260. ISBN 978-86-303-2320-1	4	4
M4 Poglavlje u monografiji nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Prekić Adnan, "Socijalistički moral u Crnoj Gori nakon 1945",str. 93-112 U monografiji: PLAMENE ZORE – 100 godina Komunističke partije Jugoslavije, Narodni muzej Crne Gore, Cetinje, 2019. ISBN - 978-9940-45-011-3	2	2
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa po Scopusovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Prekić Adnan, The Religious Community and the Communist Regime in the case of Montenegro 1945-1955, Journal for the Study of Religions and Ideologies, Vol 15, No 44, Summer 2016, p.p. 111-136. ISSN: 1583-0039 http://www.jsri.ro/ojs/index.php/jsri/article/viewFile/799/697	15	15
2.	Prekić Adnan, Komunizam i obrazovanje, iskustva Crne Gore 1945- 1955, Acta Histriae 24, br.3, 2016, p.p. 527- 542. DOI 10.19233/AH.2016.21, ISSN: 1318-0185 https://zdjip.si/wp-content/uploads/2016/12/AH_24-2016-3_PREKI%C4%86.pdf	15	15
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Prekić Adnan, "Crveni Njegoš-novo, ideološko čitanje crnogorskog mitropolita u prvim godinama komunističke vlasti", Časopis za suvremenu povijest, Vol. 51 No. 3, 2019, str. 863-877. ISSN 0590-9597 https://doi.org/10.22586/csp.v51i3.9723 file:///C:/Users/Win%2010/Downloads/07_PREKIC_CSP_3_2019.pdf	4	4
2.	Prekić Adnan, Perception of the montenegrin student population on NATO membership, Montenegrin journal for social sciences, Vol.1 Issues 1, 2017, str.22-40. ISSN 2536-5592 http://www.mjss.ac.me/images/files/issue1/03%20FULL%20TEXT.pdf	4	4
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Adnan Prekić, Politika bratstva i jedinstva u Crnoj Gori 1945-1955, Istorijski zapisi, br. 3-4/2015, str. 129-150., ISSN: 0021-2652	2	2
2.	Adnan Prekić, Agitprop i izborne kampanje u Crnoj Gori 1945-1947, Arhivski zapisi, br. 1-2, 2017, str. 147-162. ISSN: 0353-7404	2	2
3.	Adnan Prekić, Položaj žene u prvim godinama komunističke vlasti u Crnoj Gori, Matica, 67, zima 2016, str. 397-420. ISSN: 1450-9059 http://www.maticacrnogorska.me/files/67/22%20adnan%20prekic.pdf	2	2

4.	Adnan Prekić, Tradicije NOB-a u crnogorskom društvu 1945-1955, Matica, br. 64, zima 2015, str. 279-312. ISSN: 1450-9059 http://www.maticacrnogorska.me/files/64/13%20adnan%20prekic.pdf	2	2
5.	Adnan Prekić, Kampanja skidanja zara i feredže na sjeveru Crne Gore tokom 1947. godine, Glasnik Bihora, br. 3, 2018, str. 49-56.	2	2
6.	Adnan Prekić, Naučno-metodološki okvir proučavanja kulturne prošlosti Pljevalja između dva svjetska rata, Glasnik zavičajnog muzeja, knjiga br.8-9, Pljevlja, 2013, str. 275-285. ISSN:1450-8559 https://muzejpljevlja.com/mr-adnan-prekic-naucno-metodoloski-okvir-proucavanja-proslosti-pljevalja-izmedju-dva-svjetska-rata/?lang=lat	2	2
7.	Adnan Prekić, Politika Crne Gore u pljevaljskom kraju 1912/13 godine u izvještajima ministarstava Kraljevine Crne Gore, Glasnik zavičajnog muzeja, knjiga br.7, Pljevlja, 2010, str.73-85. ISSN:1450-8559 https://muzejpljevlja.com/tag/1912-13/?lang=lat	2	2
8.	Adnan Prekić, Groblja i džamije u izvještajima Ulema-medžlisa u Skoplju, Almanah, 29-30, Podgorica, 2004, str. 323-329. ISSN:0354-5342	2	2
9.	Adnan Prekić, Islamska zajednica u Pljevljima (II dio), Almanah, 27-28, Podgorica, 2004, str. 159-201. ISSN:0354-5342	2	2
10.	Adnan Prekić, Islamska zajednica u Pljevljima (I dio), Almanah, 25-26, Podgorica, 2004, str. 171-197. ISSN:0354-5342	2	2
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K1 Predavanje po pozivu na međunarodnom skupu štampano u cjelini (neophodno pozivno pismo)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Predavanje na konferenciji: The Balkans in the European integration, University St. Kliment Ohridski, izlaganje: "The importance of Montenegrin membership in NATO in the context of regional stability", Sofia, maj 2018.	3	3
K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Naučni skup: Bitka na Grahovcu i crnogorsko pitanje-povodom 160 godina od obilježavanja bitke na Grahovcu, Nikšić, 2019. Adnan Prekić, "Istorijski narativ i simbolika Grahovca u funkciji oblikovanja političkih ideja u Crnoj Gori", zbornik radova sa naučnog skupa, Nikšić, 2019, str. 155-171. SUBNOR i Antifašisti Crne Gore i UBNOR Nikšić, UDK 94(497,6)1858.COBIS.CG.ID.39260432	1	1
2.	Naučni skup: Husein-paša Boljanjić i njegove zadužbine Adnan Prekić, "Vakuf Husen-paše Boljanjića u funkciji urbanog razvoja Pljevalja", zbornik radova, Pljevlja, 2019, 127-135. UDK 061.27:72(497.1)	1	1
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	8th European History Forum: 30 years after 1989: Freedom from what? Freedom to do what?, Berlin, may 2019. Izlaganje: Montenegro 30 years after the fall of the Iron Curtain	0.5	0.5
2.	Active citizenship and democracy in the Western Balkans, Institut za filozofiju i društvenu teoriju, izlaganje: Political ideas of socialism in Montenegrin public discourse, Beograd, maj 2018.	0.5	0.5
3.	Things to remember: Materiality, Memory and Identity, Summer School-Radboud University, Nijmegen, izlaganje: "Political Ideas and Ideology in Montenegro 1945-1955", 12. avgust 2017, Nijmegen, Netherlands.	0.5	0.5
4.	Naučna konferencija: Dalla guerra alla pace nell'Adriatico: 1914-2016, Od rata do mira na Jadranu: 1914-2016. izlaganje: "Tršćanska kriza 1947/1954-pogled iz Crne Gore", Kotor, 28. septembar 2016.	0.5	0.5
5.	Contemporary approaches to Cold War and Post-Cold War Balkans: main themes, open questions, unresolved debates, Belgrade, 2012.	0.5	0.5
Stručne monografije i knjige			
S2 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Ogledi o historiografiji i nacionalizmu u Jugoistočnoj Evropi, Udruženje za modernu historiju, Sarajevo 2019. Adnan Prekić, "Crnogorska historiografija i nacionalizam", str. 51-76 ISBN: 987-9926-8306-8-7 https://www.academia.edu/41683563/OGLEDI_O_HISTORIOGRAFIJI_I_NACIONALIZMU_U_JUGOISTOCNOJ_EVROPI	2	2
Uredivačka i recenzentska djelatnost			
R4 Uredništvo u nacionalnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA

1.	Glavni i odgovorni urednik časopisa: <i>Montenegrin Journal for Social Sciences</i> , COBISS.CG-ID 32743952, ISSN 2536-5592 – print, ISSN 2536-5606 – online, Indexed in: CEOL-Central and Eastern European Online, ERIH PLUS, Index Copernicus, CiteFactor, Scientific Indexing Services (SIS), ISRA-Journal impact factor, Electronic Journals Library, ROAD, General Impact Factor, OAJI - Open Academic Journals Index. http://www.mjss.ac.me/index.php/en/editorial-board	2	2
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	COST Action CA16213, New Exploratory Phase in Research on East European Cultures of Dissent https://www.cost.eu/actions/CA16213/#tabs Name:management-committee	4	4
I9 Učešće u nacionalnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Postsocijalistički identitet Crne Gore – nacionalni naučni projekat finansiran od strane Ministarstva nauke Crne Gore https://naučnamreza.me/en/projekat/postsocijalisti%C4%8Dki-identitet-crne-gore	2	2

PEDAGOŠKA DJELATNOST

Udžbenici			
P4 Novo, dopunjeno izdanje udžbenika koji se koristi kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Papović Dragutin, Šabotić Sait, Prekić Adnan, Šćekić Milan, Istorija za treći razred gimnazije, Podgorica, 2016, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. (ISBN 978-86-303-1955-6).	2	0,5
Kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave			
1.	Pozitivne ocjene u studentskim anketama u posljednje tri godine (na sajtu SNIKE dostupne ankete iz 2016, 2017 i 2018.	do 5	5

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA**KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA**

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	16
Broj referenci*broj bodova		1*6	2*4	1*2		
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		58
Broj referenci*broj bodova	2*15		2*4	10*2		
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima		1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.		7,5
Broj referenci*broj bodova		1*3	2*1	5*0,5		
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje			1.4.1.	1.4.2.		
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije		1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.		
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						81,5
2. UMJETNIČKA DJELATNOST						
Premijerno predstavljanje	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	2.6.
Broj referenci/broj bodova						
UKUPNO ZA UMJETNIČKU DJELATNOST						
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.		0,5
Broj referenci*broj bodova	1*0,5					
3.2. Priručnici		3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.		
Broj referenci*broj bodova						
3.3. Gostujući profesor			3.3.1.	3.3.2.		
Broj referenci*broj bodova						
3.4. Mentorstvo		3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.		
Broj referenci*broj bodova						
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)						5
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST						5,5
4. STRUČNA DJELATNOST						
4.1. Stručna knjiga			4.1.1.	4.1.2.		2
Broj referenci*broj bodova			1*2			
4.2. Urednik ili koeditor		4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.		2

Broj referenci*broj bodova	1*2		
4.3. Stručni članak		4.3.1.	
Broj referenci*broj bodova		4.4.1.	
4.4. Objavljeni prikazi			
Broj referenci*broj bodova		4.5.1.	
4.5. Popularno-stručni članci			
Broj referenci*broj bodova		4.6.1.	
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost		1*4 1*2	6
Broj referenci*broj bodova			10
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST			

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	24	24		81,5
2. UMJETNIČKI RAD	-	-		-
3. PEDAGOŠKI RAD	2	2		5,5
4. STRUČNI RAD	6	6		10
UKUPNO		32		97

КАНДИДАТ: ДР АЛЕКСАНДАР СТАМАТОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен сам 12. фебруара 1967. године у Сарајеву-Општина Центар, гдје су ми родитељи живјели по потреби службе. Отац је био гимназијски професор историје, а мајка економиста. Родитељи су ми родом из Црне Горе, отац из околине Даниловграда, а мајка из околине Шавника. У октобру 1976. године комплетна породица враћа се у Црну Гору и наставља у Подгорици. Ту сам завршио основну и средњу школу (историско-археолошки смјер), а потом се определио за студирање историје и географије.

Основне студије/студије првог циклуса: Универзитет "Вељко Влаховић" у Титограду, Наставнички факултет у Никшићу. Факултет је уписан 1985. године, а студије је отпочео 1986. после одслуженог војног рока. Дипломирао је 13. марта 1991. године. Просјечна оцјена током студија је 8,06. Сечени стручни академски назив - професор историје и географије.

Постдипломске студије/студије другог циклуса: Универзитет у Приштини, Филозофски факултет у Приштини. Постдипломске студије су уписане школске 1992/93. године. Дипломирао 28. децембра 1994. године. Магистар историјских наука. Просјечна оцјена током студија 8,25. Наслов магистарског/мастер рада: "Положај официра, подофицира, барјактара и перјаника Краљевине Црне Горе између два свјетска рата"

Докторат студије/студије трећег циклуса: Универзитет у Београду, Филозофски факултет, Одељење за историју, Катедра за историју Југославије. Пријавио докторат 1997. године. Са успјехом одбранио докторску дисертацију 17. јануара 2000. године. Наслов докторске дисертације: "Историјске основе националног идентитета Црногораца 1918 - 1953" Стално живим у Подгорици. Црногорски сам држављанин што доказујем овјереном фотокопијом важећег пасоша у оквиру конкурсне документације, и по националности сам Србин.

ПОДАЦИ О РАДНИМ МЈЕСТИМА И ИЗБОРИМА У ЗВАЊА

Установе у којима је био запослен:
Хемијско-технолошка школа "Спасоје Распоповић у Подгорици (1.10.1991 - 1.2.1992)

О.Ш "Сутјеска" у Подгорици (1.4.1992-1.5.1992)
О.Ш "Максим Горки" у Подгорици (1.9.1993-1.10.1993)
О.Ш "Максим Горки" у Подгорици (1.2.1993-1.10.1993)
Завод за васпитање дјеце и омладине "Младост" у Подгорици (1.4.1994-1.5.1995)

Гимназија "Слободан Шкерковић" у Подгорици (1.2.1996--1.12.2006)

О.Ш "Максим Горки" у Подгорици (1.2.1996-1.12.2006)
Богословија "Свети Петар Цетињски" на Цетињу (као хонорарник професор Опште историје од 1.9.1989. до 1.9.2001.)
Филозофски факултет Пале (као доцент од 1.децембра 2006, како ванредни професор од 27. децембра 2011, као редовни професор од 27. новембра 2017. године до данас).

Доцент на предметима Методика наставе историје и Општа савремена историја (од 1.12.2006. с тим што је предмет од академске 2010/11. преименовани у Европа и Свијет 1918-1989. године, и Стаматовић га предаје до академске 2012/12). Почев од 2008/09. предаје предмет Српска и јужнословенска историја 1796-1914. године. Као доцент, а затим као ванредни професор од академске 2011/12. предаје Српску и балканску историју XV-XVIII вијека. Од академске 2011/12. године до 2014/15. предаје предмете Босна и Херцеговина под аустроугарском управом и Хладни рат. Од избора у звање ванредног професора (27. децембар 2011) Стаматовић у континуитету предаје следеће предмете: Методика наставе историје И, Методика наставе историје ИИ, Српска и балканска историја XV-XVIII вијека, Српска јужнословенска историја 1706-1878. године, Српска јужнословенска историја 1878-1914. године. 27. новембра 2017. године изабран је у звање редовног професора, на Филозофском факултету Универзитета у Источно Сарајеву, за ужу научну област Историја новог вијека и ужу образовну област Методике наставе историје.

КЛАСИФИКАЦИОНА БИБЛИОГРАФИЈА

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M3 Monografija nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Стаматовић, А. (1995). Положај официра, подофицира, барјактара и перјаника Краљевине Црне Горе између два свјетска рата, 207 стр. COBISS.CG-ID - 779536. Културно-просвјетна заједница Подгорице, Подгорица.	4	4

2.	Стаматовић, А. (1999). Кратка историја Митрополије Црногорско-приморске 1219-1999, 150 стр. COBISS.CG-ID – 6550032. Светигора, Цетиње.	4	4
3.	Стаматовић, А. (2000). Историјске основе националног идентитета Црногораца 1918-1953, 311 стр. ISBN - 86-7402-033-X. ЗИПС, Београд.	4	4
4.	Стаматовић, А. (2000). Истина о четницима, 415 стр. ISBN - 86-7402-032-1. ЗИПС, Београд.	4	4
5.	Стаматовић, А. (2000). Историја племена Загараца, 146 стр. COBISS.CG-ID – 3734544. Светигора, Цетиње.	4	4
6.	Стаматовић, А. (2001). Питање аутокефалности Цркве у Црној Гори, 163 стр. COBISS.CG-ID – 512107495. Вијеће народних скупштина Црне Горе, Подгорица.	4	4
7.	Стаматовић, А. (2002). Истине и лажи о црногорској застави, 57 стр. COBISS.CG-ID – 4256016. Вијеће народних скупштина Црне Горе, Подгорица.	4	4
8.	Стаматовић, А. (2004). Етногенеза дукљанства-црногорске усташе, 250 стр. COBISS.CG-ID – 8286992. Вијеће народних скупштина Црне Горе, Подгорица.	4	4
9.	Стаматовић, А. (2004). Острошка Голгота, 134 стр. COBISS.CG-ID – 8781840. Светигора, Цетиње.	4	4
10.	Стаматовић, А. (2004). Четнички покрет у Црној Гори 1941/42. (збирка докумената са предговором), 410 стр. COBISS.CG-ID 512482455. Корпус за заштиту људских права Срба, Подгорица.	4	4
11.	Стаматовић, А. (2007). Антисрпство у убеницима историје у Црној Гори, 156 стр. ISBN - 978-9940-9009-1-5. Вијеће народних скупштина Црне Горе, Подгорица.	4	4
12.	Стаматовић, А. (2008). Истина о Подгоричкој Скупштини, 214 стр. ISBN - 978-86-427-0802-7. Унирекс, Подгорица.	4	4
13.	Стаматовић, А. (2008). Три похаре књаза Данила (на Пипере, Бјелопавлићу и Куче), 89 стр. ISBN - 978-9940-9009-2-2. Вијеће народних скупштина Црне Горе, Подгорица.	4	4
14.	Стаматовић, А. (2009). Четнички покрет у Црној Гори 1943 (збирка докумената са предговором), 354 стр. ISBN - 978-86-427-0919-2. Унирекс, Подгорица.	4	4
15.	Стаматовић, А. (2014). Историја Митрополије Црногорско-приморске до 1918.године, 629 стр. ISBN - 978-86-7660-180-6. Светигора, Цетиње.	4	4
16.	Стаматовић, А. (2014). Историја Митрополије Црногорско-приморске 1918-2009, 456 стр. ISBN - 978-86-427-0919-2. Унирекс, Подгорица.	4	4
17.	Стаматовић, А. (2017). Суђење митрополиту Арсенију Брადваревићу, 286 стр. ISBN - 978-9940-9773-5-1. Институт за српску културу, Никшић.	4	4
18.	Стаматовић, А. (2017). Настава историје и српско национално васпитање, 203 стр. ISBN - 978-9940-9773-8-2. Институт за српску културу, Никшић.	4	4

Radovi u naučnim časopisima**Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama**

		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Стаматовић, А. (2007). Национални идентитет зеленаша и црногорских федералиста 1919-1941. <i>Политичка ревија</i> , 1: 119-143. ISSN-1451-4281.	4	4
2.	Стаматовић, А. (2007). Третман Косова и Метохије у просвјетној политици и убеницима Црне Горе до 1916.године. <i>Баитина</i> , 23: 379-397. ISSN - 0353-9008.	4	4
3.	Стаматовић, А. (2007). Херцеговина у великодржавном пројекту Црне Горе 1876-1941.године. <i>Радови Филозофског факултета</i> , 9/2: 65-81. ISSN - 1512-5858.	4	4
4.	Стаматовић, А. (2007). Екскурзије и посјете као облик очигледности наставе историје. <i>Радови Филозофског факултета</i> , 9/2: 509-513. ISSN - 1512-5858.	4	4
5.	Стаматовић, А. (2008). Остварење циљева и задатака наставе историје на тему косовског боја. <i>Политичка ревија</i> , 3: 933-947. ISSN-1451-4281.	4	4
6.	Стаматовић, А. (2008). Најчешће грешке наставника у савременој настави историје. <i>Радови Филозофског факултета</i> , 10/2: 333-343. ISSN - 1512-5858.	4	4
7.	Стаматовић, А. (2009). Идеолошко политичка злоупотреба наставе историје. <i>Радови Филозофског факултета</i> , 11/2: 413-431. ISSN - 1512-5858.	4	4
8.	Стаматовић, А. (2010). Час обраде у савременој настави историје. <i>Радови Филозофског факултета</i> , 12: 243-261. ISSN - 1512-5858.	4	4
9.	Стаматовић, А. (2011). Оцјењивање и вредновање знања ученика у савременој настави историје. <i>Радови Филозофског факултета</i> , 13/2: 317-333. ISSN - 1512-5858.	4	4

2.	Стаматовић, А. (1999). Кратка историја Митрополије Црногорско-приморске 1219-1999, 150 стр. COBISS.CG-ID – 6550032. Светигора, Цетиње.	4	4
3.	Стаматовић, А. (2000). Историјске основе националног идентитета Црногораца 1918-1953, 311 стр. ISBN - 86-7402-033-X. ЗИПС, Београд.	4	4
4.	Стаматовић, А. (2000). Истина о четницима, 415 стр. ISBN - 86-7402-032-1. ЗИПС, Београд.	4	4
5.	Стаматовић, А. (2000). Историја племена Загараца, 146 стр. COBISS.CG-ID – 3734544. Светигора, Цетиње.	4	4
6.	Стаматовић, А. (2001). Питање аутокефалности Цркве у Црној Гори, 163 стр. COBISS.CG-ID – 512107495. Вијеће народних скупштина Црне Горе, Подгорица.	4	4
7.	Стаматовић, А. (2002). Истине и лажи о црногорској застави, 57 стр. COBISS.CG-ID – 4256016. Вијеће народних скупштина Црне Горе, Подгорица.	4	4
8.	Стаматовић, А. (2004). Етногенеза дукљанства-црногорске усташе, 250 стр. COBISS.CG-ID – 8286992. Вијеће народних скупштина Црне Горе, Подгорица.	4	4
9.	Стаматовић, А. (2004). Острошка Голгота, 134 стр. COBISS.CG-ID – 8781840. Светигора, Цетиње.	4	4
10.	Стаматовић, А. (2004). Четнички покрет у Црној Гори 1941/42. (збирка докумената са предговором), 410 стр. COBISS.CG-ID 512482455. Корпус за заштиту људских права Срба, Подгорица.	4	4
11.	Стаматовић, А. (2007). Антисрпство у убеницима историје у Црној Гори, 156 стр. ISBN - 978-9940-9009-1-5. Вијеће народних скупштина Црне Горе, Подгорица.	4	4
12.	Стаматовић, А. (2008). Истина о Подгоричкој Скупштини, 214 стр. ISBN - 978-86-427-0802-7. Унирекс, Подгорица.	4	4
13.	Стаматовић, А. (2008). Три похаре књаза Данила (на Пипере, Бјелопавлићеи Куче), 89 стр. ISBN - 978-9940-9009-2-2. Вијеће народних скупштина Црне Горе, Подгорица.	4	4
14.	Стаматовић, А. (2009). Четнички покрет у Црној Гори 1943 (збирка докумената са предговором), 354 стр. ISBN - 978-86-427-0919-2. Унирекс, Подгорица.	4	4
15.	Стаматовић, А. (2014). Историја Митрополије Црногорско-приморске до 1918.године, 629 стр. ISBN - 978-86-7660-180-6. Светигора, Цетиње.	4	4
16.	Стаматовић, А. (2014). Историја Митрополије Црногорско-приморске 1918-2009, 456 стр. ISBN - 978-86-427-0919-2. Унирекс, Подгорица.	4	4
17.	Стаматовић, А. (2017). Суђење митрополиту Арсенију Брэдваревићу, 286 стр. ISBN - 978-9940-9773-5-1. Институт за српску културу, Никшић.	4	4
18.	Стаматовић, А. (2017). Настава историје и српско национално васпитање, 203 стр. ISBN - 978-9940-9773-8-2. Институт за српску културу, Никшић.	4	4

Radovi u naučnim časopisima**Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama**

		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Стаматовић, А. (2007). Национални идентитет зеленаша и црногорских федералиста 1919-1941. <i>Политичка ревија</i> , 1: 119-143. ISSN-1451-4281.	4	4
2.	Стаматовић, А. (2007). Третман Косова и Метохије у просвјетној политици и убеницима Црне Горе до 1916.године. <i>Баштина</i> , 23: 379-397. ISSN - 0353-9008.	4	4
3.	Стаматовић, А. (2007). Херцеговина у великодржавном пројекту Црне Горе 1876-1941.године. <i>Радови Филозофског факултета</i> , 9/2: 65-81. ISSN - 1512-5858.	4	4
4.	Стаматовић, А. (2007). Екскурзије и посјете као облик очигледности наставе историје. <i>Радови Филозофског факултета</i> , 9/2: 509-513. ISSN - 1512-5858.	4	4
5.	Стаматовић, А. (2008). Остварење циљева и задатака наставе историје на тему косовског боја. <i>Политичка ревија</i> , 3: 933-947. ISSN-1451-4281.	4	4
6.	Стаматовић, А. (2008). Најчешће грешке наставника у савременој настави историје. <i>Радови Филозофског факултета</i> , 10/2: 333-343. ISSN - 1512-5858.	4	4
7.	Стаматовић, А. (2009). Идеолошко политичка злоупотреба наставе историје. <i>Радови Филозофског факултета</i> , 11/2: 413-431. ISSN - 1512-5858.	4	4
8.	Стаматовић, А. (2010). Час обраде у савременој настави историје. <i>Радови Филозофског факултета</i> , 12: 243-261. ISSN - 1512-5858.	4	4
9.	Стаматовић, А. (2011). Опцењивање и вредновање знања ученика у савременој настави историје. <i>Радови Филозофског факултета</i> , 13/2: 317-333. ISSN - 1512-5858.	4	4

10.	Стаматовић, А. (2012). Улога и значај домаћег задатка у савременој настави историје. <i>Радови Филозофског факултета</i> , 14/2: 113-127. ISSN - 1512-5858.	4	4
11.	Стаматовић, А. (2013). Улога и значај фотографије и филма у савременој настави историје. <i>Радови Филозофског факултета</i> , 15/2: 333-348. ISSN - 1512-5858.	4	4
12.	Стаматовић, А. (2014). Три извора о приликама у Херцеговини 50-их година XIX вијека. <i>Радови Филозофског факултета</i> , 16/2: 9-12. ISSN - 1512-5858.	4	4
13.	Стаматовић, А. (2016). Мјесто и улога уџбеника историје у савременој настави. <i>Радови Филозофског факултета</i> , 18: 103-124. ISSN - 1512-5858.	4	4
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Стаматовић, А. (1994). Прослављање Светог Саве у Црној Гори. <i>Стварање</i> , јануар-фебруар-март: 74-82. ISSN 0039-422X.	2	2
2.	Стаматовић, А. (1994). Српски етнички, језички, вјерски и културни трагови у Сјеверној Албанији. <i>Стварање</i> , август-септембар-октобар: 759-767. ISSN 0039-422X.	2	2
3.	Стаматовић, А. (1995). О аутокефалности црногорске цркве. <i>Стварање</i> , март-април: 434-444. ISSN 0039-422X.	2	2
4.	Стаматовић, А. (1996). Српство у пјесмама великог војводе Мирка Петровића. <i>Стварање</i> , јун-јул: 761-769. ISSN 0039-422X.	2	2
5.	Стаматовић, А. (1997). О односу власти и народа. <i>Стварање</i> , јануар-мај: 168-173. ISSN 0039-422X.	2	2
6.	Стаматовић, А. (2017). Прилике у неким територијама бивше Зетске бановине укључених у пројекат Велике Албаније првих мјесеци окупације 1941. године. <i>Српска баштина</i> , 2: 91-107. ISSN - 2337-0939.	2	2
7.	Стаматовић, А. (2018). Национална и државна идеологија четничког покрета у Црној Гори 1941/42.године. <i>Српска баштина</i> , 1-2: 29-45. ISSN - 2337-0939.	2	2
8.	Стаматовић, А. (2019). Национални идентитет и државно одређење црногорских зеленаша. <i>Правни зборник</i> , 2: 151-181. ISSN 0350-6630.	2	2
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Стаматовић, А. (2010). Изборни систем у Црној Гори 1905-1918.године. У: Милошевић, З. (ур.) Демократија и саборност-зборник радова са научног скупа, Институт за политичке студије, стр.123-143. ISBN - 978-86-7419-227-6.	2	2
2.	Стаматовић, А. (2011). Реликти социјалистичке историје у савременим уџбеницима историје у Црној Гори и Босни и Херцеговини. У: Ковачевић, М. (ур.) Наука и политика-зборник радова са научног скупа, књ.5, том 2, Филозофски факултет, Пале, стр.87-105. ISBN - 978-99938-47-33-5.	2	2
3.	Стаматовић, А. (2012). Савремени уџбеници историје у промовисању националног идентитета у Босни и Херцеговини и Црној Гори. У: Ковачевић, М. (ур.) Наука и идентитет-зборник радова са научног скупа, књ.6, том 2, Филозофски факултет, Пале, стр.79-94. ISBN - 978-99938-47-42-7.	2	2
4.	Стаматовић, А. (2013). Васпитни и образовни аспекти догађаја истраге потурица и његов третман у уџбеницима. У: Милосављевић, В. (ур.) Зборник радова Филозофског факултета, Пале, стр.101-117. ISBN - 978-99938-47-47-2.	2	2
5.	Стаматовић, А. (2014). Улога наставе историје у српском народу у ери глобализације. Наука и глобализација-зборник радова са научног скупа, књ.8, том 2/1, Филозофски факултет, Пале, стр.18-32. ISBN - 978-99938-47-61-8.	2	2
6.	Стаматовић, А. (2014). Клубук и Корјенићи као фактор спречавања уједињења Црне Горе и Херцеговине 1830-1861. Клубук кроз историју-зборник радова са научног симпозијума, Музеј Херцеговине, Требиње, стр.167-191. ISBN - 978-99938-744-3-0.	2	2
7.	Стаматовић, А. (2014). Канонски статус Митрополије црногорске и Његоша као митрополита 1830-1851.године. Од косовског завета до Његошевог макроkozма: Петар II Петровић Његош (1813-1851), Поводом 200-годишњице рођења Петра II Петровића Његоша-зборник радова са научног скупа, Филозофски факултет, Косовска Митровица, стр.127-142. ISBN 978-86-6349-026-0.	2	2
8.	Стаматовић, А. (2015). Шта треба да подразумевају појмови слободе и патриотизма у савременој настави историје код Срба? Наука и слобода-зборник радова са научног скупа, књ.9, том 2/1, Филозофски факултет, Пале, стр.71-86. ISBN - 978-99938-47-67-0.	2	2
9.	Стаматовић, А. (2016). Метохија у плановима црногорских сепаратиста у васпостави црногорске државе 1941.године. У:	2	2

	Виријевић, В. Елезовић, Д. (ур.). Косово и Метохија у Другом светском рату-седам деценија касније, Филозофски факултет, Косовска Митровица, стр.43-69. ISBN - 978-86-6349-072-7.		
10.	Стаматовић, А. (2015). Пролазак српске војске преко Црне Горе крајем 1915. године (према црногорским изворима). У: Елезовић, Д. (ур.) Век српске Голготе 1915-2015, књ.І, Косовска Митровица, стр.365-383. ISBN - 978-86-6349-065-9; 978-86-6349-068-0.	2	2
11.	Стаматовић, А. (2015). Учесће црногорске војске у битци на Романији у октобру 1914.године. У: Максимовић, В. Мاستиловић, Д. (ур.) Ћоровићеви сусрети, Босна и Херцеговина у Првом свјетском рату-зборник радова са научног скупа, Просвјета, Гацко, стр.87-105. ISBN - 978-99976-613-6-4.	2	2
12.	Стаматовић, А. (2016). Аспекти уједињења Црне Горе и Србије. У: Ђорђевић, Б. Голубовић, В. (ур.) Дипломатија и култура Србије: стање и перспективе-зборник радова са научног скупа, Институт за међународну политику и привреду, Београд, стр.139-159. ISBN - 978-86-7067-220-8.	2	2
13.	Стаматовић, А. (2016). Улога Црне Горе у пацификацији Херцеговачког устанка. У: Мاستиловић, Д. (ур.) Ћоровићеви сусрети, Херцеговачки устанак 1875-1878-зборник радова са научног скупа, Просвјета, Гацко, стр. 87-110. ISBN - 978-99976-613-9-5.	2	2
14.	Стаматовић, А. (2016). Државно-политички пројекат велике Црне Горе. Наука и евроинтеграције-зборник радова са научног скупа, књ.10, том 1, Филозофски факултет, Пале стр.473-493. ISBN - 978-99938-47-77-9.	2	2
15.	Стаматовић, А. (2016). Ослобођење Метохије у Првом балканском рату и успостављање црногорских органа власти у првим мјесецима ослобођења. Косово и Метохија у контексту балканских народа и држава, књ.2, Институт за српску културу, Приштина-Лепосавић, стр.133-152. ISBN - 978-86-89025-25-5.	2	2
16.	Стаматовић, А. (2017). Третман савремене историје у уџбеницима у Републици Српској. Наука и савременост-зборник радова са научног скупа, том 1, Филозофски факултет, Пале, стр.231-251. COBISS.CG-ID - 6849816.	2	2
17.	Стаматовић, А. (2017). Државничка и политичка активност Андрије Радовића (1916-1918). У: Андрић, Б. (ур.) Елите у Великом рату-зборник радова са међународног саветовања, Архив Војводине, Нови Сад, стр.326-349. ISBN - 978-86-80017-44-0.	2	2
18.	Стаматовић, А. (2017). Марко и Живко Драговићи-писци црногорске историје. Ћоровићеви сусрети, Писци српске историје-зборник радова са научног скупа, Просвјета, Гацко, стр.204-219. ISBN - 978-86-6309-176-4.	2	2
19.	Стаматовић, А. (2018). Један примјер манипулисања у масмедијској историји-Играна серија „Божићни устанак“ на ТВ Црне Горе. У: Делетић, З. Елезовић, Д. (ур.) Методолошки изазови историјске науке, Филозофски факултет, Косовска Митровица, стр.361-381. ISBN - 978-86-6349-109-0.	2	2
K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Стаматовић, А. (2001). Рефлексије Историје Црне Горе, у Слово о Црној Гори-Узданица Јужног Српства (или NDCG). У: Терзић, С. (ур.) Српски форум-Вијеће народних скупштина Црне Горе, Подгорица, стр.101-119. COBISS.SR-ID 512028396.	1	1
2.	Стаматовић, А. (2008). Настава историје за ученике српске националности у Црној Гори. У: Војиновић, Р. (ур.) Како до заштите идентитета српског народа у Црној Гори, Књижевна задруга Српског народног вијећа, Подгорица, стр.96-113. ISBN - 978-9940-9009-2-2.	1	1
3.	Стаматовић, А. (2019). Војвода Јован Радовић и комите у Црној Гори после њене капитулације (1916-1919). У: Радовић, Н. (ур.) Комитски војвода Јован Радојев Радовић и комите у Црној Гори после њене капитулације (1916-1919)-Поводом стогодишњице упокојења војводе Јована Радовића, Светигора, Цетиње, стр.17-57. ISBN - 978-86-7660-281-0.	1	1
4.	Стаматовић, А. (2019). Поход Махмут-паше Бушатлије на Црну Гору 1785.године и последња похара цетињског манастира. У: Јововић, В. (ур.) Зетски господари Црнојевићи и везири Бушатлије (XIV вијек-1830.године)-зборник радова са научног скупа, Митрополија Црногорско-приморска, Цетиње, стр.68-91. ISBN - 978-9940-9234-6-4.	1	1
Uredivačka i recenzentska djelatnost		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
R4 Uredništvo u nacionalnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou)		2	2
1.	Српска баштина. ISSN - 2337-0939	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
R8 Recenziranje monografije međunarodnog značaja			

1.	Билинац, Р. Петровић, Д. (2017). Православни храмови ужег градског језгра у Сарајеву до 1941. године, 309 стр. ISBN - 978-99976-665-8-1. Православни богословски факултет "Свети Василије Острошки", Фоча.	2	2
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Од октобра 2012. године члан је Рецензентског одбора Зборника радова са научног скупа у организацији и издању Филозофског факултета Пале. ISSN - 1512-5858.	0.5x4	2
2.	Од октобра 2014. године члан је Рецензентског одбора Зборника радова са међународног научног скупа историчара Ђоровићеви сусрети. ISBN - 978-99976-613-6-4.	0.5x4	2
3.	Српска баштина. ISSN - 2337-0939.	0.5x4	2
Projekti		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu			
1.	<i>The image of history (medieval) neighbors in the school books of the Central European Region</i> (October 2015 and April 2016). Medieval Central European Research Network, project of the Medieval Studies Department at the Central European University.	4	4

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST

Udžbenici			
P1 Univerzitetski udžbenik koji se koristi u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Стаматовић, А. (2017). Основи методике наставе историје. 313 стр. ISBN - 978-99938-47-82-3. Филозофски факултет, Пале.	8	8
Gostujući profesor			
P7 Gostujući profesor na inostranim univerzitetima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Филозофски факултет, Универзитет у Београду. 10. новембра 2015. године одржао предавање: "Историографија о Југославији и уџбеници историје у Црној Гори", студентима основних, мастер и докторских студија историје, на катедри за Историју Југославије.	5	5
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P9 Na doktorskim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	UKUPNO ZA REFERENCU
1.	ментор мр Павлу Обрадовићу за израду докторске дисертације на тему <i>Колонисти из Херцеговине у Војводини од 1945. до 1948. године</i> (Филозофски факултет Пале, ужа научна област – историја Југославије).	4	4
2.	коментор мр Асији Реџић за израду докторске дисертације на тему <i>Идеологија југословенског социјализма и културне прилике у Босни и Херцеговини 1948-1958. године</i> (Филозофски факултет Пале, ужа научна област – историја Југославије).	2	2
P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	ментор на одбрани мастер рада Бојана Голијанина на тему <i>Црна Гора у Другом балканском рату</i> (22.12.2014, Филозофски факултет Пале, ужа научна област - национална историја новог вијека).	2	2
2.	ментор и члан комисије на одбрани мастер рада Марка Јанкетића на тему <i>Ослобођење Полимља и Потарја у Првом балканском рату</i> (22.12.2014, Филозофски факултет Пале, ужа национална област – национална историја новог вијека).	2	2

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	72
Број референци*број бодова			18*4			
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.	68
Број референци*број бодова				13*4	8*2	
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima			1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.	42
Број референци*број бодова			19*2	4*1		
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje				1.4.1.	1.4.2.	
Број референци*број бодова						

1.5. Recenzije	1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	
Broj referenci*broj bodova				
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST				182
2. UMJETNIČKA DJELATNOST				
Premijerno predstavljanje	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.
Broj referenci/broj bodova				
UKUPNO ZA UMJETNIČKU DJELATNOST				
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST				
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.
Broj referenci*broj bodova	1*8			
3.2. Priručnici		3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.
Broj referenci*broj bodova				
3.3. Gostujući profesor			3.3.1.	3.3.2.
Broj referenci*broj bodova			1*5	
3.4. Mentorstvo		3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.
Broj referenci*broj bodova		1*4	1*2	2*2
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)				
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST				23
4. STRUČNA DJELATNOST				
4.1. Stručna knjiga			4.1.1.	4.1.2.
Broj referenci*broj bodova				
4.2. Urednik ili koeditor		4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.
Broj referenci*broj bodova		1*2		
4.3. Stručni članak				4.3.1.
Broj referenci*broj bodova				
4.4. Objavljeni prikazi				4.4.1.
Broj referenci*broj bodova				
4.5. Popularno-stručni članci				4.5.1.
Broj referenci*broj bodova				
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost				4.6.1.
Broj referenci*broj bodova				1*4 + 4*2
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST				14

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD			60			182
3. PEDAGOŠKI RAD			6			23
4. STRUČNI RAD			6			14
UKUPNO			72			219

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Kandidat: DR ADNAN PREKIĆ

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidat dr Adnan Prekić, završio je osnovne studije istorije i geografije na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Magistrirao je na katedri za istoriju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, a doktorirao na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Uvidom u priloženu dokumentaciju, kandidat dr Adnan Prekić ispunjava sve potrebne uslove u pogledu stepena obrazovanja, neophodne za izbor u akademsko zvanje saglasno Zakonu o visokom obrazovanju, Statutu Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja koju je utvrdio Savjet za visoko obrazovanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Uvidom u materijal koji je podnio kandidat dr Adnan Prekić može se konstatovati da je ovaj kandidat u prethodnom periodu ostvario vrijedne i zapažene naučne rezultate. Ovu konstataciju potvrđuje publikovanje nekoliko radova u časopisima koji se indeksiraju u najreferentnijim naučnim bazama

SCI/SCIE/SSCI/A&HCI, kao i poglavlje objavljeno u monografiji renomiranog njemačkog izdavača Springer. Od četrnaest naučnih radova koje je kandidat dostavio u prijavi, dva rada se nalaze u kategoriji Q1 (Rad u vodećem međunarodnom časopisu indeksiran na WoS listi rangiran u prvih 25% časopisa po Scopusovom rangiranju), jedan rad objavljen u časopisu koji se indeksira na SCOPUS-ovoj listi, a kandidat je i autor jednog poglavlja u monografiji renomiranog izdavača. Osim toga, u predloženoj bibliografiji kandidata, treba izdvojiti i dvije monografije od nacionalnog značaja, kao i niz drugih referentnih naučno-istraživačkih radova koji potvrđuju da ovaj kandidat višestruko ispunio sve kriterijume iz člana 6. i 7. Uslova za izbor u akademska zvanja koje je propisao Savjet za visoko obrazovanje. U dosadašnjem naučno-istraživačkom radu, kandidat dr Adnan Prekić bavio se širokim spektrom tema iz Nacionalne i Opšte istorije u kojima je problematizovao značajne istraživačke teme, koje je najčešće obrađivao uz dominantno korištenje prvorazrednih arhivskih izvora. U analizi naučno-istraživačkog rada kandidata dr Adnana Prekića, izdvajam tri rada: naučni članak pod rednim brojem 2. u kategoriji naučnih radova - Q1: Prekić Adnan, Komunizam i obrazovanje, iskustva Crne Gore 1945- 1955, *Acta Histriae* 24, br.3, 2016, p.p. 527- 542; Monografiju pod rednim brojem 2 u kategoriji Monografije nacionalnog značaja: Prekić Adnan, *Kulturno naslijeđe Crne Gore – od najstarijih vremena do 20. vijeka*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2020, str. 260; i naučni rad pod rednim brojem 1. u kategoriji Q 5 koji se indeksira naučnoj bazi SCOPUS: Prekić Adnan, "Crveni Njegoš-novo, ideološko čitanje crnogorskog mitopolita u prvim godinama komunističke vlasti", *Časopis za suvremenu povijest*, Vol. 51 No. 3, 2019, str. 863-877.

Naučni rad *Komunizam i obrazovanje, iskustva Crne Gore 1945-1955*, objavljen je u časopisu *Acta Histriae* koji se indeksira u naučnim bazama SCI/SCIE/SSCI/A&HCI i spada u kategoriju Q1 - Rad u vodećem međunarodnom časopisu indeksiran na WoS listi rangiran u prvih 25% časopisa po Scopuovom rangiranju. U ovom naučnom radu kandidat analizira uticaj Komunističke partije na obrazovni proces u Crnoj Gori u prvoj deceniji nakon oslobođenja. U analizi obrazovne politike koja se razvija pod nadzorom Komunističke partije u prvim decenijama nakon Drugog svjetskog rata, kandidat ukazuje na društvene okolnosti, nastavne planove, udžbenike i odnos prosvjetnih radnika prema novim vlastima u kontekstu nove ideološke paradigme koju reprezentuje Komunistička partija u Crnoj Gori. Korišćenjem prvorazredne arhivske građe, kandidat ukazuje na ključne ideološke pozicije u razvoju obrazovnog sistema, smještajući cijelu priču u kontekst šire, jugoslovenske ideološke paradigme. U članku se kandidat fokusirao na istraživanje osnovnih ideoloških stavova koji su komunisti željeli postići obrazovnom politikom. Kroz početne hipoteze, kandidat problematizuje i kontekst političkog uticaja Komunističke partije na obrazovni sistem i generalno funkcije obrazovanja u jednom totalitarističkom političkom sistemu. Kandidat je u ovom članku pokazao da apsolutno vlada metodologijom istraživačkog rada, da pravilno koristi arhivsku građu, kao i druge relevantne izvore. Korišćenjem referentne inostrane literature kandidat uspješno cijelu istraživačku temu znalački analizira u širem evropskom kontekstu uloge totalitarističkih sistema u Evropi nakon Drugog svjetskog rata.

Drugi rad u analizi naučno-istraživačkog rada kandidata Dr Adnana Prekića je naučna monografija: *Kulturno naslijeđe Crne Gore – od najstarijih vremena do 20. vijeka*, koja spada u kategoriju monografije nacionalnog značaja. U ovoj monografiji, koja predstavlja jednu vrstu naučne sinteze, kandidat je napravio uvid u sve segmente crnogorske istorije - od praistorije do 20. vijeka. U 25 poglavlja knjige kandidat je analizirao najreferentnije ostatke materijalne kulture na prostoru Crne Gore, čime je postao prvi autor koji je na takav način sistematizovao i objedinio ovako značajno istraživačko pitanje. Ono što je za ovu priliku još važnije istaći je činjenica da u ovoj monografiji kandidat nije pokazao samo poznavanje nacionalne istorije Crne Gore, već i široko znanje iz oblasti opšte istorije. U nekoliko poglavlja monografije, kandidat je pokazao da dobro poznaje i razumije kompleksne istorijske procese iz opšte istorije Evrope, što se posebno primjećuje u poglavljima: *Naslijeđe romanike, Naslijeđe Gotike, Naslijeđe Renesanse i Naslijeđe Baroka*. U ovim poglavljima, kandidat je pokazao da razumije i prepoznaje ključne elemente evropske istorije i civilizacije, prezentujući široko i zavidno znanje iz Opšte istorije Evrope. Dodatni kvalitet ove monografije predstavlja i zavidno metodološko znanje kandidata, koji preciznim i sveobuhvatnim korištenjem dostupnih izvora i literature, ukazuje na jedinstvene osobenosti kulturnog naslijeđa Crne Gore. Vještom selekcijom izvora i njenom interpretacijom, prepoznaje se da je kandidat definisao jako dobar metodološki pristup koji omogućava jednostavno i cjelovito praćenje svih segmenata crnogorskog naslijeđa. U tom kontekstu treba izdvojiti i sveobuhvatnu tematsku podjelu monografije na četiri vremenske cjeline: Praistoriju, Antičko doba, Srednji vijek i Novi vijek. U svakoj od ovih cjelina nalaze se najvažniji sadržaji materijalne kulture, ali i oni najupečatljiviji sadržaji nematerijalne kulture koji su oblikovali svakodnevni život zajednica koje su živjele na prostoru Crne Gore u navedenim epohama.

Treći naučni rad u analizi je članak: *Crveni Njegoš-novo, ideološko čitanje crnogorskog mitopolita u prvim godinama komunističke vlasti*, objavljen u Časopisu za suvremenu povijest iz Hrvatske koji se indeksira naučnoj bazi SCOPUS i ulazi u kategoriju Q 5. U radu se analizira odnos komunističkih vlasti u Crnoj Gori prema crnogorskom mitopolitu i jednom od najznačajnijih južnoslovenskih književnika 19. vijeka - Petru II Petroviću Njegošu. Kandidat dobro uočava da je, za razliku od drugih stvaralaca iz 18. i 19. vijeka, koji su potpuno nebitni komunističkim vlastima, Njegoš kao jedan od simbola crnogorske prošlosti, dobija novo, socijalističko tumačenje. U analizi početne istraživačke hipoteze, kandidat problematizuje ulogu književnosti u totalitarnom društvu, posebno u SSSR-u, državi koja je bila jedan od modela za izgradnju socijalističkog društva u Jugoslaviji. Kandidat detaljno objašnjava model takozvane "angažovane književnosti", preuzet je iz tradicije Socijalističkog saveza, koji će u zvaničnom jugoslovenskom književnom diskursu biti prepoznat kao poseban umjetnički pravac - Socrealizam. Pokazujući da poznaje način osrganizovanja sovjetske države i način na koji se književnost doživljava u prvoj zemlji socijalizma, kandidat objašnjava da je temeljne vrijednosti ovog pravca definisala Komunistička partija SSSR-a između 1932. i 1934. godine na premisama "angažovanosti" autora i njegovog djela koje

mora biti u funkciji afirmisanja socijalističkih društvenih vrijednosti. Osnove ovog književnog pravca definisao je književnik Maksim Gorki u svom referatu na Prvom kongresu sovjetskih pisaca 1934. godine, tvrdeći da književnici moraju biti oči, uši i glas naroda, i da bi svaki književnik ukoliko želi postati glas naroda, morao proći fazu odgoja, kako bi kasnije i sam mogao odgajati čitaoce. Kandidat prepoznaje osnovnu funkciju književnosti u totalitarnom društvu, u kome se od stvaraoce očekuje da stvarnost prikazuje u duhu socijalističkih ideja, dok samo djelo treba da ima "poučan karakter" i pomaže u stvaranju novog, socijalističkog čovjeka. Ovim analizama kandidat pokazuje široko znanje iz Opšte istorije, naručito poznavanja istorije SSSR-a i ideoloških i strukturnih organizacionih modela na kome ovo društvo počiva. U navedenom članku, kandidat kroz analizu referentne arhivske građe, periodične štampe i drugih izvora, na dva primjera reprezentativna primjera, odnosno dvije studije slučaja (stogodišnjica objavljivanja Gorskog vijenca 1947. i stogodišnjica Njegoševе smrti 1951.) objašnjava odnos komunističkih vlasti prema Njegoševom stvaralaštvu. Na ovim primjerima prepoznaju se jasne namjere komunističkih vlasti da Njegošev književni opus uklope u novi, ideološki kontekst socijalističke države. Analizom prvorazrednih arhivskih izvora, štampe i literature, autor zaključuje da su komunističke vlasti za razliku od drugih stvaralaca iz prošlosti koje su jednostavno prekrizili, za Njegoša su morali smisliti posebno mjesto a njegovo stvaralaštvo uskladiti sa zvaničnom ideologijom. Kao rezultat ovog istraživanja, kandidat zaključuje da Njegoševo stvaralaštvo u novim okolnostima dobija novu funkciju, afirmisanja i potvrđivanja socijalističkih ideala, zbog čega će i njegovo cjelokupno književno djelo biti u funkciji potvrđivanja tada aktuelnih političkih procesa.

Analizom tri navedena dijela iz reprezentativne bibliografije kandidata, jasno se može zaključiti da dr Adnan Prekić posjeduje izuzetno znanje iz Nacionalne i Opšte istorije, a da to potvrđuje i kvalitet njegovih naučnih radova, koji su objavljeni u referentnim naučnim časopisima.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kandidat dr Adnan Prekić više od deset godina izvodi nastavu na Studijskom programu za Istoriju Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Od 2010. godine ovaj kandidat je uspješno izvodio vježbe iz više predmeta, a njegov rad je u kontinuiranom periodu bio prepoznat kao posvećen, predan i inovativan. O tome svjedoče i sve studentske ankete u kojima je kandidat dobijao najbolje ocjene a njegov rad je od strane studenata uvijek ocjenjivan najboljim ocjenama uz konstatacije da je u radu sa studentima posvećen, dostupan i da je nastava koju izvodi uvijek interesantna i originalna, uz upotrebu najsavremenijih metoda prezentacije. O pedagoškim sposobnostima kandidata svjedoče i ocjene njegovih kolega sa kojima je sarađivao. Profesori kojima je kandidat Prekić bio saradnik u nastavi isticali su njegovu radinost, stručnost i posvećenost, naglašavajući da je sve poslove obavljao profesionalno i odgovorno. Od školske 2017/18 godine, kandidat je uz mentorstvo bio i predmetni profesor na Studijskom programu. Imajući u vidu sve ove pokazatelje, smatram da kandidat dr Adnan Prekić posjeduje neophodnu pedagošku osposobljenost za izvođenje nastave na Studijskom programu Istorija na Filozofskom fakultetu.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	24		24	81,5		81,5
2. UMJETNIČKI RAD	-		-	-		-
3. PEDAGOŠKI RAD	2		2	5,5		5,5
4. STRUČNI RAD	6		6	10		10
UKUPNO			32	97		97

Kandidat: DR ALEKSANDAR STAMATOVIĆ**I OCJENA USLOVA****ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA**

Kandidat dr Aleksandar Stamatović, završio je osnovne studije istorije i geografije na Nastavničkom fakultetu tadašnjeg Univerziteta Veljko Vlahović, magistrirao je na katedri za istoriju Filozofskog fakulteta u Prištini, a doktorirao na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Beogradu januara 2000. godine, kada je odbranio doktorsku tezu "*Istorijske osnove nacionalnog identiteta Crnogoraca 1918-1953*".

Uvidom u dokumentaciju koju je priložio kandidat dr Aleksandar Stamatović, konstatujem da kandidat ispunjava potrebne uslove u pogledu stepena obrazovanja koje su neophodne za izbor u akademsko zvanje saglasno Zakonu o visokom obrazovanju, Statutu Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanja koju je utvrdio Savjet za visoko obrazovanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Uvidom u materijal koji je podnio kandidat može se zaključiti da u naučno-istraživačkoj djelatnosti kandidata dominiraju radovi koji se nalaze u kategoriji M3-Monografija nacionalnog značaja. U periodu od 1995. do 2017. godine, kandidat je objavio 18 monografija koje se nalaze u ovoj kategoriji. Dio naučno-istraživačkog rada kandidata svrstava se u kategoriju radova u naučnim časopisima, koji se nalaze u kategorijama Q5 i Q6. U ovim kategorijama kandidat je objavio 21 naučni rad, od kojih je najveći broj objavljen u časopisu *Radovi Filozofskog fakulteta*, koji objavljuje Univerzitet u Istočnom Sarajevu-Filozofski fakultet Pale, na kome je kandidat zaposlen kao redovni profesor na Katedri za istoriju.

Kandidat nema naučnih radova koji se nalaze u kategoriji Q1, Q2, Q3 i Q4, odnosno u časopisima koji se indeksiraju u naučnim bazama SCI/SCIE/SSCI/A&HCI, kao ni radova koji se nalaze u časopisima koji se indeksiraju u naučnoj bazi SCOPUS. Na taj način, kandidat ne ispunjava kriterijume iz člana 6. i 7. Uslova za izbor u akademsko zvanje koje je propisao Savjet za visoko obrazovanje, koji propisuju da kandidat koji se bira u akademsko zvanje na Univerzitetu Crne Gore mora imati makar jedan rad u časopisima koji se indeksiraju u gore navedenim naučnim bazama.

U naučno-istraživačkom radu kandidata dr Aleksandra Stamatovića dominiraju teme iz nacionalne istorije, a jedan broj radova bavi se metodološkim problemima i izazovima nastave istorije. U analizi naučno-istraživačkog rada kandidata Dr Aleksandra Stamatovića izdvajam tri rada: monografiju *Istorija Mitropolije crnogorsko-primorske do 1918. godine*, kao i članke *Nacionalni identitet i državno opredjeljenje crnogorskih zeleniša* i *Izborni sistem i izbori u Crnoj Gori 1905-1918*.

U monografiji *Istorija Mitropolije crnogorsko-primorske do 1918. godine*, kandidat Stamatović se bavi savremenom istorijom Mitropolije crnogorsko-primorske. Kandidat u istraživanju tvrdi da Mitropolija ima kontinuitet od Zetske episkopije i u skladu sa tim i analizira istorijski razvoj ove vjerske organizacije. Kandidat u analizi istraživačkog problema polazi od tvrdnje da Mitropolija crnogorsko-primorska, kao rijetko koja crkvena institucija u svijetu, ima toliko osobenosti. Kandidat u vrstu posebnosti objašnjava tezom da je Mitropolija bila granična eparhija prema Islamu i Rimokatoličanstvu. Takođe, kao jednu od osobenosti prepoznaje njenu državotvornost, smatrajući da je ona stvorila novovjekovnu crnogorsku državu. Na početku knjige kandidat tvrdi da ne bi bilo novovjekovne crnogorske države da nije bilo Crnogorske Mitropolije. Osim predgovora, uvoda i zaključka, kandidat je istraživanje podijelio u četiri cjeline. Prvo poglavlje: *Hrišćanska crkva na teritoriji današnje MCP do osnivanja Zetske episkopije*, u kome autor daje istorijski razvoj hrišćanske crkve na prostoru rimske provincije Prevalis, pa sve do nemanjiće vladavine Zetom i uspostavljanja Zetske episkopije. U drugom poglavlju: *Zetska episkopija od osnivanja do pada pod osmansku vlast*, autor se bavi istorijskim kontekstom uspostavljanja Zetske episkopije, kao i opštim karakteristikama djelovanja ove eparhije pravoslavne crkve do 15. vijeka. U ovom poglavlju autor se osvrće i na graditeljsku i slikarsku tradiciju koja se povezuje sa djelovanjem Zetske episkopije. U trećem poglavlju: *Doba teokratije* kandidat opisuje položaj pravoslavne crkve od pada pod osmansku vlast, kao i funkcionisanje Mitropolije nakon njenog uspostavljanja na Cetinju, pa sve do smrti mitropolita Petra II Petrovića Njegoša, kada dolazi do uspostavljanja svjetovne vlasti. U posljednjem poglavlju:

Mitropolija Crnogorska od 1851. godine do 1918. godine autor se bavi periodom istorije pravoslavne crkve u Crnoj Gori u kojoj prvi čovjek Mitropolije nije istovremeno bio i predstavnik svetovne vlasti, kao što je to bio slučaj prije knjaza Danila. U ovom poglavlju autor osim podataka iz rada i djelovanja Mitropolije donosi podatke o obnovljenim i podignutim crkvama i manastirima tokom vlasti Knjaza/Kralja Nikole, kao i osvrt na formiranje i rad Cetinjske bogoslovije.

Članak *Nacionalni identitet i državno opredjeljenje crnogorskih zeleniša* objavljen je u časopisu za pravnu teoriju i praksu *Pravni zbornik* br. 2 za 2019. godinu. U ovom članku, kandidat proučava pitanje nacionalnog identiteta "*zeleniša*" i njihovog državnog opredjeljenja u vezi događaja koji su vezani za proces ulaska Crne Gore u KSHS, 1918. godine. Na početku članka, kandidat tvrdi da je "*petrovička Crna Gora*", kroz cijelo svoje postojanje zastupala stanovište o srpskom identitetu Crnogoraca. U uvodnom dijelu članka, kandidat analizira istorijski kontekst crnogorskog društva nakon Berlinskog kongresa, sa posebnim osvrtom na 1903. godinu i smjenu kraljevske porodice na čelu Srbije. Kandidat i u ovom dijelu iznosi konstatacije da su dva Balkanska rata i periferna uloga Crne Gore u odnosu na Srbiju "*deklarisali namjere Kralja Nikole da sjedne na tron ujedinjenih Srba*". U nastavku, autor na sličan način problematizuje tezu da je crnogorska historiografija sporila želju "*naroda Crne Gore da se ujedini sa Srbijom*". U tom dijelu članka autor analizira stavove crnogorskih istoričara koji su svoja istraživanja o ovom periodu objavili u vremenu socijalizma. Konačno, u posljednjem dijelu članka autor se bavi "*zelenišima*" za koje tvrdi da su se formirali "*u hodu, sa vrlo čestim političkim improvizacijama, bez štampe i proglasa*". Kandidat objašnjava odnos "*zeleniša*" prema Podgoričkoj skupštini, kao i djelovanje najznačajnijih predstavnika pokreta. Članak se zaključuje analizom pisma Jovana Plamenca kralju Aleksandru iz 1925. godine, koji autoru služi za jednu vrstu zaključka. Prema njegovim ocjenama, ovo pismo je potvrdilo da je "*zeleniška*" ideja bila neuspješna i da Plamenac u pismu koristi termin Crnogorski narod u kontekstu teritorijalne odrednice. Članak se zaključuje autorovom tvrdnjom da je slanje Plamenca za ministra-rezidenta u Prag, poruka zvaničnih vlasti KSHS da je "*crnogorsko pitanje potpuno zatvoreno*".

Članak *Izborni sistem i izbori u Crnoj Gori 1905-1918* objavljen je u zborniku radova *Demokratija i sabornost* koji je objavljen 2010. godine. Autor u članku analizira izborne procese u Crnoj Gori nakon uvođenja parlamentarizma u Crnoj Gori. U uvodnom dijelu konstatuje da je početak 20. vijeka, Crna Gora dočekala kao pretpolitičko društvo bez Ustava, u kome je kako navodi "*glavarski sistem vladanja sputavao demokratski napredak*". Autor objašnjava uslove i okolnosti koje su prethodile donošenju Ustava iz 1905. godine i uvođenju parlamentarizma u politički život Crne Gore. Objašnjavaju se ustavna rješenja koja se odnose na izbor poslanika, kao i detalji političkog života nakon izbora iz 1906; 1907; 1911; i 1914. godine. U posljednjem dijelu članka, autor objašnjava političke okolnosti koje su prethodile i koje su uslijedile nakon održavanja takozvane *Podgoričke skupštine*. Autor tvrdi da su nakon oslobođenja pristalice ujedinjenja sa Srbijom, "*donijeli sasvim nova izborna pravila*", na osnovu kojih su zakazali održavanje Podgoričke skupštine i izglasavanje odluka o ujedinjenju sa Srbijom i detronizacijom dinastije Petrović-Njegoš. U ovom dijelu članka, autor potpuno ispravno problematizuje tezu da je u vrijeme donošenja ovih odluka, koje sam autor naziva "*nova izborna pravila*" Crna Gora imala međunarodno priznatu Vladu, Skupštinu, kao i Ustav i niz zakonskih rješenja koja su uređivala pitanja izbora poslanika. Zbog toga autor objašnjava da rješenja Ustava iz 1905. godine nijesu poznavala instituciju *Velike narodne skupštine*, niti mogućnost raspisivanja bilo kakvih izbora od strane *Centralnog izvršnog odbora*, kao i sam način izbora kandidata. Ipak i pored tako jasnih određenja, kandidat u članku ne problematizuje legitimnost odluka jedne takve "*skupštine*" objašnjavajući da su "*nedemokratski*" Ustava iz 1905. i uloga Kralja Nikole u političkom životu, kao i ratni i poslijeratni događaji u Crnoj Gori, imali ključni uticaj na takav razvoj događaja na *Podgoričkoj skupštini*.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kandidat dr Aleksandar Stamatović posjeduje reference u pedagoškom radu. U svom dosadašnjem profesionalnom radu, on je u više navrata bio nastavnik u osnovnoj školi, kao i u nekoliko srednjih škola. Kasnije, kandidat Stamatović je započeo akademsku karijeru i prošao sve izbore u zvanja na Univerzitetu na Palama gdje je biran u akademsko zvanje: docent, vanredni profesor i redovni profesor. Na reference ovog kandidata u pedagoškom radu ukazuje i nekoliko radova, kao i studentski udžbenik iz metodike nastave

istorije. Imajući u vidu sve ove okolnosti, možemo konstatovati da kandidat Dr Aleksandar Stamatović posjeduje pedagošku osposobljenost za izvođenje univerzitetske nastave.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	62		62	182		182
3. PEDAGOŠKI RAD	6		6	23		23
4. STRUČNI RAD	6		6	14		14
UKUPNO			72	219		219

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priložene biografije i bibliografije kandidata dr Adnana Prekića i kandidata dr Aleksandra Stamatovića, zaključujem:

Kandidat dr Adnan Prekić u svom dodatašnjem naučno-istraživačkom radu, kao i tokom svog pedagoškog i stručnog angažovanja, pokazuje izuzetnu stručnost i posvećenost. Takvo stanovište potvrđuje i činjenica da je objavio veliki broj radova u najreferentnijim naučnim časopisima, čime uveliko prevazilazi uslove koji su propisani za izbor u akademska i naučna zvanja. Smatram da **kandidat dr Adnan Prekić ispunjava sve uslove** propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslova i kriterijuma za izbor u akademska i naučna zvanja.

Kandidat dr Aleksandar Stamatović ima zavidno pedagoško iskustvo u svim segmentima obrazovnog procesa, od osnovne i srednje škole, do univerziteta. U njegovom naučno-istraživačkom radu dominiraju stručne monografije koje se bave temama iz nacionalne istorije i koje su uglavnom pisane na osnovu objavljenih izvora i literature. Ovaj kandidat nema radove objavljene u naučnim časopisima koji se indeksiraju u naučnim bazama SCI/SCIE/SSCI/A&HCI čime **kandidat Dr Aleksandar Stamatović ne ispunjava osnovni uslov** koji propisuju Uslovi i kriterijumi za izbor u akademska zvanja koje je propisao Savjet za Visoko obrazovanje.

Uvažavajući pravila o Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, kao i rezultate naučno-istraživačkog, pedagoškog i stručnog rada kandidata, **predlažem da se kandidat dr Adnan Prekić izabere u akademsko zvanje za oblasti Nacionalna istorija i Opšta istorija na Filozofskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore.**

RECENZENT

Prof. dr Živko Andrijašević
Podgorica

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Kandidat: DR ADNAN PREKIĆ

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidat Dr Adnan Prekić osnovne studije istorije i geografije završio je na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Na Univerzitetu u Beogradu, magistrirao je na katedri za istoriju, čime je stekao zvanje magistra istorijskih nauka. Doktorirao je na Univerzitetu Crne na katedri za istoriju Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Imajući u vidu gore navedene kvalifikacije kandidata u pogledu stepena obrazovanja i uslove za izbor u akademsko zvanje koje je odredio Univerzitet Crne Gore, konstatujem da kandidat Dr Adnan Prekić ispunjava uslove u pogledu stepena obrazovanja za izbor u akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Uvažavajući propisane stavove Saveta za visoko obrazovanje Crne Gore navedenih u dokumentu o Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja iz 2019. godine, konstatujem da kandidat Dr Adnan Prekić ispunjava uslove u delu ispunjenosti naučno-istraživačkog rada za izbor u akademsko zvanje za oblasti nacionalna istorija i opšta istorija. Kandidat ne samo da ispunjava minimalne uslove definisane ovim aktima, već je u svom prethodnom naučno-istraživačkom radu publikovao značajan broj referentnih naučnih radova koji su objavljeni u najreferentnijim naučnim časopisima. Tako kandidat ima dva objavljena rada u kategoriji Q1, odnosno dva naučna rada objavljena u časopisima koji se nalaze grupi od 25% najboljih sa liste Web of Science. Takođe, kandidat je delove svojih istraživanja objavio i u poglavlju monografije nemačkog izdavača *Springer* koji po kategorizaciji UCG spada u grupu referentnih, takozvanih – renomiranih izdavača. Da se radi o uspešnom i referentnom kandidatu, osim ovih naučnih dela, svedoči i veliki broj drugih radova i monografija objavljenih u prethodnom periodu, u kojima se kandidat bavio širokim spektrom tema iz Nacionalne i Opšte istorije koje potvrđuju moju prethodno izrečenu konstataciju da se radi o uspešnom kandidatu koji ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje.

U skladu sa naučnim referencama i predmetom konkursa, u analizi naučno-istraživačkog rada kandidata Dr Adnana Prekića osvrnuću se na tri rada iz priložene bibliografije koji referiraju na teme iz Opšte istorije. To su naučni radovi: *The Religious Community and the Communist Regime in the case of Montenegro 1945-1955*, objavljen u naučnom časopisu *Journal for the Study of Religions and Ideologies* koji se indeksira u naučnim bazama SCI/SCIE/SSCI/A&HCI, Udžbenik za istoriju za treći razred gimnazije i poglavlje knjige *PLAMENE ZORE – 100 godina Komunističke partije Jugoslavije*, u kome je kandidat predstavio dio istraživanja pod nazivom: "Socijalistički moral u Crnoj Gori nakon 1945".

Prvi rad koji izdvajam u ovoj analizi je članak: "The Religious Community and the Communist Regime in the case of Montenegro 1945-1955", objavljen u naučnom časopisu *Journal for the Study of Religions and Ideologies* koji se indeksira u naučnim bazama SCI/SCIE/SSCI/A&HCI. Ovaj časopis spada u kategoriju Q1 kategorizacije koju je definisao Univerzitet Crne Gore, što znači da spada u grupu najreferentnijih časopisa naučne baze Web of Science. Kandidat je u ovom članku na osnovu arhivske građe iz Državnog arhiva Crne Gore, referentne literature, prikazao odnos komunističkih vlasti u Crnoj Gori prema verskim zajednicama i prvoj deceniji nakon Drugog svetskog rata. Kandidat je u članku objasnio modele po kojima je Komunistička partija nakon Drugog svetskog rata uspešla da isključi verske zajednice iz društvenog života. Autor je na znalački način ukazao na specifičnosti pojedinih verskih zajednica, objašnjavajući njihov odnos prema vrednostima i ideološkom kontekstu novih vlasti. Originalan i važan deo ove analize je potreba kandidata da u kontekstu analize funkcije verskih zajednica u crnogorskom posleratnom društvu, napravi paralelu sa položajem verskih zajednica u drugim državama takozvanog Istočnog bloka. Tim paralelama, kandidat je argumentovano pokazao široko znanje i poznavanje ovog dela opšte istorije Evrope. Takav pristup omogućio je pravilnu analizu i definisanje uloge verskih zajednica u Crnoj Gori. Treba istaći i zanimljiva promišljanja i zaključke koje kandidat daje u kontekstu društvene uloge religije u jednom totalitarnom društvu. Kandidat u tom delu objašnjava da je klasična religioznost u tom sistemu bila jedna vrsta konkurencije, zbog čega je na sve načine eliminisana iz javnog života. Kandidat objašnjava da je to bio početak stvaranja nove političke religije oslonjene na socijalističke doktrine, verovanja i rituale kojima se pokriva celokupni društveni život. Ta nova politička religija, zasnovana na teoriskim delima marksizma i lenjinizma, snažno oslonjena na iskustvo SSSR-a, preuzela je prostor koji su u prethodnom periodu zauzimale tradicionalne konfesionalne zajednice. Tom analizom, autor ukazuje da verske zajednice i politički sistem države uspostavljene nakon Drugog svetskog rata nisu rivali, već neprijatelji, jer kako kandidat pravilno zaključuje, jedino potpuna izolacija verskih zajednica otvara prostor za ideološki i duhovni monopol komunističke ideologije.

Iako ne spada u klasično naučno-istraživačko delo, kao drugi deo analize rada kandidata Dr Adnana Prekića, želela bih da izdvojim i predstavim udžbenik iz istorije za treći razred gimnazije (Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2016.) u kome se kandidat pojavljuje kao jedan od koautora. Razlog zbog kojih sam izdvojila

ovo delo je izvanredan metodološki i naučni pristup u obradi tema koje se dominantno odnose na ono što je predmet ovog konkursa, a to su predmeti iz Nacionalne i Opšte istorije. U ovom udžbeniku se nalazi prikaz nekih od najznačajnijih perioda iz Opšte istorije kao što su: *Velika geografska otkrića, Kultura i religija Zapadne Evrope, Uticaj Osmanskog i Habzburškog carstva na prilike na Balkanu u XVI i XVII veku, Građanske/Buržoasko revolucije, Rat za nezavisnost i građanski rat u SAD, Francuska revolucija i Napoleonovi ratovi*, kao i niz istoriografskih tema iz nacionalne istorije Crne Gore u periodu od 17. do 19. veka. Obradene teme i način na koje su one prezentirane u ovom udžbeniku ukazuju da kandidat poseduje široko znanje iz opšte istorije Novog veka, i da ta znanja pravilno pozicionira i uklapa u lokalni, nacionalni kontekst. Uzročno-posledične veze određenih istorijskih procesa potpuno jasno se prepoznaju u delovima teksta u kojima je učestvovao kandidat i one potvrđuju jedno sveobuhvatno poznavanje problematike Novog veka. U istoriografiji i pedagoškom radu, jedan od najzahtevnijih poslova je pisanje upravo ovakvih udžbenika, jer obim teksta i zahtevi izdavača zahtevaju od autora veliko poznavanje materije, razdvajanje takozvanih bitnih i nebitnih detalja teksta, zbog čega je ovim udžbenikom, kandidat Prekić pokazao veliko i utemeljeno znanje iz Opšte i Nacionalne istorije.

Treći i poslednji deo predložene bibliografije koji je bio predmet moje pažnje je monografija: *Plamene zore* - 100 godina Komunističke partije Jugoslavije, u kojoj je kandidat publikovao zanimljivu i naučno utemeljenu studiju: "Socijalistički moral u Crnoj Gori nakon 1945". U ovom radu koji se bazira na autentičnim arhivskim dokumentima iz perioda nakon Drugog svetskog rata, kandidat otvara jednu od najznačajnijih tema za razumevanje socijalističke ideologije-formiranje, odnosno kako to kandidat navodi "oblikovanje" novog sistema vrednosti. Tu istraživačku temu, autor označava kao proces formiranja *socijalističkog morala* i ono bez sumnje predstavlja jedno od najkompleksnijih i najintrigantnijih pitanja razumevanja ideološkog konteksta socijalističke zajednice koja je uspostavljena u Crnoj Gori nakon 1945. godine. Kandidat primećuje da je nakon preuzimanja izvršne vlasti, Komunistička partija u Crnoj Gori počela da oblikuje novi vrednosni sistem koji je počivao na idejama socijalističke države. Ukazujući na najspeficifnije elemente tog vrednosnog sistema, koje komparira sa iskustvima drugih socijalističkih društava, kandidat u radu pokušava da definiše novi metodološki obrazac koji bi objasnio kako Partija i njeni organi doživljavaju koncept socijalističkog morala, odnosno koja su to pravila za koja se oni zalažu i koji su to novi elementi ličnog uverenja kojima se pokušava defmisati nova uloga pojedinca u socijalističkoj državi. Kandidat je ozbiljnim naučno-istraživačkim pristupom ukazao na sve elemente koji oblikuju taj novi vrednosni sistem, pojedinačno objašnjavajući mehanizme pomoću kojih Partija te vrednosti afirmiše u svakodnevnom životu. Značajkim korištenjem arhivske građe iz ovog perioda, ali i savremene literature, koja kandidatu daje mogućnost da se poziva na slična iskustva iz drugih socijalističkih država, Prekić u ovom naučnom radu objašnjava proces po kome je Komunistička partija koristeći različite mehanizme indoktrinacije, uspeła da utemelji vrednosti takozvane socijalističke svesti. Te vrednosti bile su osnova za stvaranje Novog socijalističkog čoveka Crne Gore, koga karakteriše bezuslovna posvećenost ideološkim vrednostima socijalizma. Primećuje jednu veoma važnu specifičnost ovog perioda, da vlasti kroz ove procese insistiranju na potrebi jedinstvenog mišljenja svih članova socijalističke zajednice, zbog čega je prihvatanje vrednosti novog sistema izjednačeno sa činom patriotizma. Osnovni sadržaji na kojima se zasniva novi socijalistički moral su: bezuslovno prihvatanje svih političkih ideja Komunističke partije, briga o društvenim interesima, predanost poslu, učešće u svim društvenim akcijama i niz drugih aktivnosti koje imaju za cilj afirmisanje takozvanog socijalističkog morala u svakodnevnom životu. Kandidat je na taj način, veoma uspešno objasnio kako je Komunistička partija u Crnoj Gori uspeła da stvori novi vrednosni sistem koji će biti osnova za izgradnju socijalističkog društva u Crnoj Gori.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Uvažavajući činjenicu da je kandidat Dr Adnan Prekić, već više od deset godina uključen u nastavni proces na katedri za istoriju Filozofskog fakulteta u Nikšiću, cenim da je u tom periodu stekao sveobuhvatna pedagoška znanja za obavljanje tog posla. Na takav zaključak upućuju i studentske ankete koje sam imala prilike da vidim u pripremi ovog izveštaja u kojima je kandidat dobijao najbolje ocene studenata, kao i njihove komentare da se radi o posvećenom, predanom profesoru koji je dostupan studentima, spreman da im uvek pomogne. Dodatni razlog za moje pozitivno mišljenje o pedagoškim

spособnostima kandidata je činjenica da kandidat već nekoliko godina na katedri za istoriju pod mentorstvom izvodi nastavu iz predmeta koji su između ostalog i predmet ovoga izbora u zvanja. I na tom poslu, kandidat je pokazao zavidna pedagoška znanja. Konačno, kroz različite forme letnjih regionalnih škola na kojima sam imala priliku da i lično pratim način na koji kandidat Prekić radi sa studentima, i na koji način pristupa svojim obavezama, smatram da poseduje sve pedagoške i metodološke sposobnosti da odgovori zahtevima izbora u akademsko znanje.

Uvažavajući sve gore navedeno, zaključujem da kandidat Dr Adnan Prekić ispunjava sve uslove i da zadovoljava sve kriterijume da samostalno izvodi nastavu na Studijskom programu Istorija na Filozofskom fakultetu.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	24		24	81,5		81,5
3. PEDAGOŠKI RAD	2		2	5,5		5,5
4. STRUČNI RAD	6		6	10		10
UKUPNO			32	97		97

Kandidat: DR ALEKSANDAR STAMATOVIĆ

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Uvidom u dokumentaciju koju sam dobila od UCG konstatujem da je kandidat Dr Aleksandar Stamatović, završio studije istorije i geografije na Nastavničkom fakultetu u Nikšiću na Univerzitetu Veljko Vlahović. Magistrirao je na Filozofskom fakultetu u Prištini, a doktorirao na Univerzitetu u Beogradu, na katedri za istoriju Filozofskog fakulteta gde je dobio titulu doktora istorijskih nauka. Imajući u vidu gore navedene kvalifikacije kandidata u pogledu stepena obrazovanja i uslove za izbor u akademsko zvanje propisane kriterijumima koje je odredio Univerzitet Crne Gore, konstatujem da kandidat Dr Aleksandar Stamatović ispunjava uslove u pogledu stepena obrazovanja za izbor u akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Uvažavajući propisane stavove Saveta za visoko obrazovanje Crne Gore navedenih u dokumentu o Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje iz 2019. godine, konstatujem da kandidat Dr Aleksandar Stamatović ne ispunjava uslove u delu ispunjenosti naučno-istraživačkog rada za izbor u zvanje docenta. Kandidat Stamatović ne ispunjava uslove iz člana 6. i 7. dokumenta o Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje, u kojima se navodi da lice koje se bira u akademsko zvanje treba da zadovolji kriterijum objavljivanja naučno-istraživačkog rada u časopisima koji se nalaze na citatnim listama, odnosno bazama naučnih radova SCI/SCIE/SSCI/A&HCI. U tom kontekstu, kandidat Stamatović ne ispunjava uslove u kojima se navodi da se u akademsko zvanje za oblast društvenih i humanističkih nauka može izabrati lice koje ima najmanje 8 bodova za objavljene radove u renomiranim časopisima koji se nalaze u kategorijama Q1, Q2, Q3 i Q4. U dostavljenoj bibliografiji kandidata Stamatovića, takvi radovi nisu navedeni, što navodi na ovaj kandidat ne ispunjava minimalne kriterijume propisane odredbama UCG o izboru u akademsko zvanje.

U skladu sa naučnim referencama i predmetom ovog konkursa, u analizi naučno-istraživačkog rada kandidata Dr Aleksandra Stamatovića osvrću se na tri rada: monografiju *Položaj oficira, podoficira, barjaktara i perjanika Kraljevine Crne Gore između dva svjetska rata*, kao i naučne članke: *Nacionalni identitet zeleniša i crnogorskih federalista 1918-1941*; i *Uloga i značaj fotografije i filma u savremenoj nastavi istorije*.

Prvi rad koji izdavam je monografija *Položaj oficira*,

podoficira, barjaktara i perjanika Kraljevine Crne Gore između dva svjetska rata. U ovoj knjizi kandidat u šest poglavlja analizira problematiku položaja oficira i podoficira vojske Kraljevine Crne Gore između Dva svjetska rata. U prvom delu knjige kandidat se bavi položajem podoficira, oficira, barjaktara i perjanika Kraljevine Crne Gore između dva svjetska rata. Konceptijski, kandidat istraživačku temu deli na tri oblasti u kojima analizira ulogu crnogorskih oficira i podoficira. U prvoj temi fokusira se na proces vojnog sloma crnogorske vojske 1916. godine i interniranju crnogorskih vojnika, uz osvrt na vojnike koji su učestvovali u ratu do kraja 1918. godine. U drugoj temi, kandidat se bavi događajima koji se odnose na formiranje jugoslovenske države i ulogu crnogorskih vojnika u tom procesu. U ovom delu istraživanja, kandidat se bavi i političkim temama koji se dominantno odnose na podele među crnogorskim vojnicima na takozvane "bjelaše i zelenaše", kao i položaju vojnika u emigraciji. Poslednja, treća celina u kojoj kandidat analizira položaj vojnika Kraljevine Crne Gore obrađuje njihov život i socijalni položaj između Dva svjetska rata. Kandidat Stamatović u radu objašnjava da je neposredno nakon pred početak i kasnije nakon održavanja *Podgoričke skupštine* došlo do podele među crnogorskim vojnicima. Deo njih je prihvatio politiku i ideje takozvanih "bjelaša", dok je jedan dio oficira i podoficira Kraljevine Crne Gore podržao politiku "zelenaša". Objašnjava da su oficiri koji su prihvatili politiku "bjelaša", prešli u vojnu službu KSHS i da su u periodu između Dva rata stalno napredovali u službi i stigli do visokih činova. Sa druge strane deo oficira koji su podržali politiku "zelenaša" osuđeni su na različite vremenske kazne zatvora od jedne do pet godina. Posebno zanimljivo je interesovanje autora na političko angažovanje vojnika. U tom delu, kandidat iznosi tvrdnje da su predstavnici vojske Kraljevine Crne Gore bili veoma aktivni u političkom životu Kraljevine SHS i kasnije Kraljevine Jugoslavije. Autor ističe da je njihova uloga bila jako značajna u prvom delu ovog perioda, kada su vojnici Kraljevine Crne Gore bili istaknuti predstavnici Radikalne stranke i kasnije JRZ, ali i u nekim drugim političkim partijama.

Drugi rad koji sam izdvojila u predstavljanju naučno-istraživačkog rada kandidata Dr Aleksandra Stamatovića je članak: *Nacionalni identitet zelenaša i crnogorskih federalista 1918-1941* objavljen u časopisu *Politička revija*. U ovom članku kandidat se bavi jednim veoma zanimljivim i kontroverznim pitanjem crnogorske nacionalne istorije, pitanjem nacionalnog identiteta, takozvanih "zelenaša" i crnogorskih federalista. U članku, kandidat Stamatović afirmiše istraživačku tezu da istorijski izvori na koje se poziva opovrgavaju neka istoriografska tumačenja po kojima su predstavnici ovog političkog pokreta bili borci, za kako ih kandidat naziva: nezavisnu crnogorsku državu, nacionalnu posebnost Crnogoraca i autokefalnu crnogorsku crkvu. Tim tumačenjem kandidat afirmiše tezu da su predstavnici ove političke grupe bili na sličnim političkim i ideološkim stanovištima kao i predstavnici političke grupe koju u historiografiji nazivamo "bjelaši". Kandidat u tom kontekstu, u članku objavljuje istorijske izvore i pozivajući se na njih afirmiše početnu istraživačku tezu da su predstavnici zelenaškog i federalističkog pokreta bili kao i "bjelaši" pobornici srpskog i jugoslovenskog ujedinjenja, da su po nacionalnom opredeljenju bili Srbi i pobornici ujedinjenja svih eparhija srpske crkve. Svoje početne istraživačke teze, kandidat je u ovom članku analizirao na osnovu arhivske građe i dominantno dnevne i periodične štampe koja izlazi u tom periodu i iz koje autor dominantno izvlači vrednosne sudove o ovoj temi. Autor se u prvom delu članka bavi događajima koji su prethodili održavanju takozvane *Podgoričke skupštine*, ali i kasnije, prateći posledice te političke odluke i proces formiranja novih vlasti i stvaranja nove državne zajednice. Najveći deo članka, autor je posvetio periodu u kome Crnogorska federalistička stranka, nakon 1923. godine postaje aktivni učesnik političkih borbi u Crnoj Gori. U tom delu objašnjava da je ova stranka u svom političkom programu kritikovala način stvaranja jugoslovenske države 1918. godine, navodeći da su predstavnici ove političke partije uglavnom bili predstavnici stare vlasti koju u novim okolnostima nisu našli politički angažman kod drugih stranaka. U ovom delu članka, autor objašnjava da politički program Federalista nije sadržao bilo kakve elemente koji bi afirmisali posebnost crnogorske nacije i identiteta, objašnjavajući da je određen zaokret u njihovoj politici nastao nakon izbora 1925. godine kada su ušli u koaliciju sa strankama okupljenim oko koalicije Radić-Pribičević. Pozivajući se na više tekstova objavljenih u listu *Crnogorac*, autor ukazuje da federalisti u prvoj fazi političkog delovanja nisu imali elemente politike koja bi ukazivala na afirmisanje nacionalne posebnosti Crnogoraca. Zanimljiv i koristan deo ovog članka je kratko predstavljanje biografija i političkih aktivnosti najznačajnijih predstavnika "zelenaša" i crnogorskih federalista.

Treći rad koji sam izdvojila u predstavljanju naučno-istraživačkog rada kandidata Dr Aleksandra Stamatovića je članak: *Uloga i značaj fotografije i filma u savremenoj nastavi istorije*, objavljen u časopisu *Radovi Filozofskog fakulteta*. U ovom članku, kandidat Stamatović se bavi veoma interesantnom temom o savremenoj nastavi istorije. U samom radu, kandidat se osvrće na ulogu filma i fotografije kao značajnog sredstva u savremenoj nastavi istorije. Autor primjećuje da je upotreba ovih nastavnih sredstava u redovnoj nastavi istorije, novijeg datuma i da datira svega nekoliko decenija unazad. Razloge za takvu situaciju prepoznaje u neopremljenosti naših škola, ali i u metodičkoj nesprenosti nastavnog kadra da prepozna i uvaži značaj ovih sredstava u savremenoj nastavi. Autor objašnjava da je fotografijom očigledan i kvalitetan oblik likovnog materijala koji se koristi u nastavi istorije. Upozorava da se prilikom upotrebe fotografije treba uzeti u obzir objektivnost njenog značenja, jer ona često može biti i predmet manipulacija. U savremenoj nastavi istorije, objašnjava autor, najpoželjnije je upotrebljavati fotografiju koja ima svoj dokumentacioni karakter i da su u tom delu najpopularnije fotografije koje prikazuju portrete poznatih istorijskih ličnosti. Autor u članku navodi i da je film u odnosu na fotografiju mnogo naprednije i očiglednije sredstvo u nastavi istorije. Objašnjavajući sva ograničenja i prednosti nastave istorije uz podršku filma, autor sa pravom ukazuje na jedan važan segment upotrebe filma u nastavi istorije. Upozorava na opasnost koju film kao dostupno, masovno korišteno sredstvo savremene komunikacije može ostaviti ukoliko se zloupotrebljava. Na taj način moguće je doći do stvaranja paralelne istorijske svesti, kako to u članku objašnjava autor, što može dovesti i do zloupotrebe filma ukoliko se on na ovaj način koristi u nastavi istorije. U završnom delu članka, autor analizirajući sve aspekte upotrebe fotografije i filma u savremenoj nastavi istorije, daje i određene preporuke, koje predstavljaju jednu vrstu njegovog zaključka. U tim preporukama/zaključcima, autor saopštava da bi u savremenoj nastavi istorije nastavnik bar dva puta u toku godine trebao da izvede ocenjivanje učenika na osnovu filma ili fotografije. Autor smatra da bi u skladu sa uzrastom učenika, nastavnik u ovom poslu mogao da upotrebljava tehnike: prostog raspoznavanja, raspoznavanja sa razlikovanjem, raspoznavanja sa širim ili kraćim objašnjenjem uz mogućnost da se uz pomoć ovog nastavnog sredstva učenici mogli da pišu i neke eseje.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kandidat Dr Aleksandar Stamatović, celi radni vek proveo je kao profesor istorije. Na samom početku karijere, kao profesor istorije u osnovnoj i srednjoj školi, a kasnije kao univerzitetski profesor. Kandidat je od 1992. do 1993. godine, kao i od 1996. do 2006. godine radio kao profesor u osnovnim školama u Podgorici. U međuvremenu je radio i kao profesor istorije u Gimnaziji Slobodan Škerović i Bogosloviji Sv. Petar Cetinjski. Od 2006. godine kandidat je radio kao profesor na katedri za istoriju Filozofskog fakulteta na Palama. Ono što je posebno značajno za kandidata Stamatovića u delu referentnosti njegovih pedagoških sposobnosti je i objavljivanje univerzitetskog udžbenika *Osnovi metodike nastave istorije*, objavljenog 2017. godine u izdanju Filozofskog fakulteta na Palama. Uvažavajući sve gore navedeno, zaključujem da kandidat Dr Aleksandar Stamatović ispunjava uslove i da zadovoljava kriterijume da samostalno izvodi nastavu na Studijskom programu Istorija na Filozofskom fakultetu.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	62		62	182		182
2. UMJETNIČKI RAD	-		-	-		-
3. PEDAGOŠKI RAD	6		6	23		23
4. STRUČNI RAD	6		6	14		14
UKUPNO			72	219		219

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Biografija kandidata **Dr Adnana Prekića**, naučni radovi koje je predložio prijavom na ovaj konkurs govore da se radi o ozbiljnom kandidatu koji je u kontinuitetu postizao zapažene rezultate kako u naučnoistraživačkom, tako i u pedagoškom radu. Publikovanje značajnog broja naučnih radova u najreferentnijim naučnim časopisima, potvrđuje da se radi o afirmisanom autoru koji ima širok spektar znanja kako iz Nacionalne, tako i iz Opšte istorije. Kandidat kao što sam i navela, **ispunjava sve potrebne uslove** koje za izbor u akademsko zvanje predviđa crnogorsko zakonodavstvo i posebna akta Univerziteta Crne Gore i Saveta za visoko obrazovanje Crne Gore.

Biografija kandidata **Dr Aleksandra Stamatovića**, naučni radovi koje je priložio i njegov postojeći pedagoški rad govore da se radi o kandidatu koji je u prethodnom periodu objavio značajan broj naučnih radova, dominantno monografija. Međutim i pored tako velike bibliografije, ovaj kandidat ne ispunjava eliminatorne uslove koje predviđaju akta Univerziteta Crne Gore. U tom kontekstu, **kandidat ne ispunjava sve potrebne uslove**, prevashodno uslove iz člana 6. i 7. dokumenta o Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, u kojima se navodi da lice koje se bira u akademsko zvanje treba da zadovolji kriterijum objavljivanja naučno-istraživačkog rada u časopisima koji se nalaze na citatnim listama, odnosno bazama naučnih radova SCI/SCIE/SSCI/A&HCI. **Ceneći sve navedeno, predlažem Univerzitetu Crne Gore da kandidata Dr Adnana Prekića izabere u akademsko zvanje za oblasti Nacionalna istorija i Opšta istorija na Filozofskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore.**

RECENZENT

Prof. Dr Dubravka Stojanović
Beograd

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Kandidat: Dr Adnan Prekić

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Iz biografije dostavljene povodom konkursa za izbor u akademsko zvanje na predmetima Nacionalna istorija i Opšta istorija, konstatujem da je kandidat Dr Prekić osnovne studije završio na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore gdje je dobio titulu profesora istorije i geografije. Na Univerzitetu u Beogradu, katedri za istoriju, kandidat je stekao zvanje magistra istorijskih nauka. Na Univerzitetu Crne Gore, Filozofski fakultet, kandidat je odbranio doktorsku tezu i stekao titulu doktora istorijskih nauka.

Konstatujući gore navedene činjenice, uz uvažavanje Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore i akata Univerziteta Crne Gore, konstatujem da su ispunjeni svi uslovi u pogledu stepena obrazovanja za kandidata dr Adnana Prekića.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Dr Adnan Prekić je ozbiljan i posvećen kandidat koji je za kratko vrijeme uspio da objavi značajan broj naučnih radova, dvije monografije od nacionalnog značaja i da bude jedan od pokretača svih važnijih naučnih konferencija i predavanje koje smo imali na Odsjeku za istoriju Filozofskog fakulteta. To potvrđuju i kvantifikovani naučni rezultati koje je ovaj kandidat ostvario, a koji se odnose prevashodno na objavljivanje radova u naučnim časopisima iz kategorije SCI/SCIE/SSCI/A&HCI. Bibliografija naučnoistraživačkog rada koju je kandidat dostavio u prijavi na ovaj konkurs pokazuje da je osim dvije monografije od nacionalnog značaja objavio i poglavlje u knjizi njemačkog izdavača Springer koje se odnosi na kulturno-istorijsko naslijeđe basena Skadarskog jezera. Dva naučna rada kandidata objavljena u časopisima sa liste Web of Science spadaju u kategoriju najboljih i najreferentnijih naučnih časopisa u humanističkim naukama, što potvrđuje i njihova kategorizacija u bibliografiji - Q1. Treba izdvojiti i niz drugih naučnih članaka koje se odnose na različite tematske cjeline i bave se istorijskim procesima iz Nacionalne i Opšte istorije. Kandidat je ostvario i zapaženo učešće na značajnim naučnim konferencijama, a ne treba izostaviti i činjenicu da je kandidat glavni i odgovorni

urednik časopisa *Montenegrin journals for social sciens*, koji se indeksira u značajnom broju naučnih baza i predstavlja važno mjesto za afirmisanje crnogorske istoriografije i njeno pozicioniranje u širem međunarodnom kontekstu.

Sve navedeno ukazuje da se radi o ozbiljnom kandidatu, o čijem bih se naučno-istraživačkom radu, osvrnuo kroz tri rada iz njegove bibliografije. To je poglavlje knjige *Cultural-Historic Heritage of the Lake Skadar Basin*, u izdanju njemačkog Springera, naučni članak *Perception of the montenegrin student population on NATO membership*, objavljen u časopisu *Montenegrin journal for social sciences* i rad *Crnogorska istoriografija i nacionalizam*, koji se pojavljuje u stručnoj monografiji *Ogledi o historiografiji i nacionalizmu u Jugoistočnoj Evropi* izdatoj u inostranstvu.

U knjizi o Skadarskom jezeru, jednog od najrenomiranijih svjetskih izdavača, njemačkog Springera, poglavlje koje se bavi kulturno-istorijskim naslijeđem ovog prostora obradio je kandidat Dr Adnan Prekić. Ovaj rad ulazi u kategoriju - M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja i predstavlja značajnu referencu kandidata. U ovom radu kandidat je pokazao široko znanje o istorijskom razvoju basena Skadarskog jezera, za koga navodi da predstavlja jednu od najznačajnijih regija u civilizacijskom razvoju Crne Gore. Kako kandidat objašnjava, to je prostor na kome su se pojavili prvi oblici duhovnosti, pismenosti i kulturnog razvoja. U sedam poglavlja naučnog rada o kulturno-istorijskom naslijeđu Skadarskog jezera, kandidat objašnjava širi istorijski kontekst u kome su se odvijali ti procesi pokazujući široko obrazovanje iz Nacionalne i Opšte istorije. On pravilno potencira i ukazuje na najznačajnije istorijske epohe koje su imale ključni uticaj na oblikovanje materijalnog i nematerijalnog naslijeđa ovog prostora. Pokazuje ozbiljno poznavanje geografskih aspekata koji su uticali na održane istorijske procese, čime potvrđuje temeljna znanja iz Istorijske geografije, čiju metodologiju koristi za objašnjenje određenih istorijskih procesa na ovom prostoru. Kandidat se u radu osvrće na različite forme kulturno istorijskog naslijeđa Skadarskog jezera, profano i sakralno graditeljstvo civilizacija koje su formirale bogatstvo i raznolikost kulturnih slojeva Skadarskog jezera. Naučni rad je strukturiran kroz sedam posebnih cjelina: Istorijski kontekst; Kulturno naslijeđe praistorije i starog vijeka; Profano graditeljstvo srednjeg vijeka; Crkvena arhitektura srednjeg vijeka; Profano naslijeđe novog vijeka; Vjerski objekti u novom vijeku; Prostor kulturnog kontinuiteta. U ovim cjelinama/poglavljima naučnog rada potpuno jasno se uočava da kandidat razumije i uočava različite civilizacijske epohe u istorijskom razvoju ovog prostora, uz kompariranje svih graditeljskih i političkih procesa na ovom mikrolokalitetu sa procesima koji se odvijaju u Evropi čime pokazuje značajno znanje iz Opšte istorije. Sveobuhvatnost istraživačkog pristupa kandidata pokazuje i poznavanje relevantne literature koju koristi, kako one domaće tako i strane provincije. Posebno su značajna završna promišljanja o širem prostoru Skadarskog jezera kao jedinstvenoj i posebnoj kulturnoj cjelini u kojoj ovaj lokalitet zbog svog geografskog i strategijskog položaja, od najstarijih vremena pa sve do 20. vijeka predstavljao centralno mjesto kulturnih procesa vezanih za naslijeđe Crne Gore, zaključujući da je prostor Skadarskog jezera uz djelove jadranske obale, jedna od rijetkih teritorija u kojoj u kontinuitetu možemo pratiti milenijumske tragove pismenosti, književnosti i kulture.

Drugi naučnoistraživački rad kandidata na koji bih želio ukazati objavljen je pod naslovom: *"Perception of the montenegrin student population on NATO membership"* u časopisu *Montenegrin journal for social sciences*. Ovaj naučni članak izdvojio sam zbog jedinstvenog metodološkog obrasca koji kandidat koristi u analizi jednog važnog pitanja iz savremene istorije Crne Gore. Kandidat je za potrebe ovog naučnog članka obavio obimno empirijsko istraživanje (anketiranje) kojim je pokušao utvrditi dominantne stavove mladih ljudi o jednom značajnom političkom i društvenom pitanju. Istraživanje za potrebe izrade članka obuhvatilo je sprovođenje ankete sa preko 200 studenata Univerziteta Crne Gore, koje je trebalo da pruži bliže odgovore o odnosu mladih prema ključnim političkim narativima koji su pratili kampanju uključivanja Crne Gore u NATO alijansu. Jedinstvenim i originalnim metodološkim pristupom kandidat je uspio da definiše stavove mladih sa UCG o tradicionalnim istorijskim narativima koji su pratili kampanju priključenja Crne Gore u NATO i definiše ključne pozicije i vrijednosne sudove mladih prema nekim značajnim političkim i društvenim procesima koji su pratili ovu kampanju. Kandidat je osim istraživanja, odnosno ankete, u pripremi ovog rada koristio širok spektar referentne literature koja je omogućila kontekstualizaciju cijele priče u specifični istorijski i politički trenutak Crne Gore. Kandidat Prekić je ovim člankom pokazao da jako dobro poznaje različite procese iz savremenog istorijskog razvoja Crne Gore, da te

procesu razumije i da ih pravilno smješta u adekvatne istorijske kontekste koji mu omogućavaju da jako uspješno razvije početne hipoteze koje je razvio na početku ovoga rada. U tom kontekstu su i zaključci istraživanja koju ukazuju da mladi u Crnoj Gori nijesu imali racionalan i objektivni stav u percepciji vojno-političkih integracija Crne Gore u NATO alijansu. Preciznom analizom sprovedenih anketa i dodatnim pojašnjenjima koja su bila oslonjena na neka prethodna istraživanja sprovedena u Evropi povodom ovoga pitanja, kandidat je uspješno uspio da definiše originalan metodološki pristup u problematizovanju ovog pitanja i da za njega ponudi adekvatne i referentne odgovore.

Posljednji rad kandidata Prekića koje bih želio izdvojiti, predstavlja poglavlje "Crnogorska historiografija i nacionalizam", koje je objavljeno u monografiji *Ogledi o historiografiji i nacionalizmu u Jugoistočnoj Evropi*. Ova knjiga i rezultati istraživanja koji su u njoj predstavljeni, dio su šireg naučnoistraživačkog projekta u kome se fenomenološki posmatrao odnos regionalnih geografskih država bivše Jugoslavije prema nacionalnom pitanju i nacionalizmu. U okviru ovog projekta, istraživanje za Crnu Goru sprovodio je kandidat Prekić koji je rezultate analize o Crnoj Gori prezentovao u ovoj monografiji, odnosno u poglavlju koji se odnosi na Crnu Goru. Ovaj naučni rad kandidata Prekića izdvojio sam jer je u njemu pokazao široko poznavanje onoga što nazivamo crnogorska historiografija, sa posebnim osvrtom na pitanje nacionalizma kao jednog od ključnih termina u problematizovanju mnogih istorijskih tema. Kandidat u radu zapaža da je odnos historiografije prema nacionalnom pitanju jedan od ključnih izazova istorijske nauke u Crnoj Gori. Iako ovaj naučni problem nije specifičnost Crne Gore, okolnosti u kojima se razvijala kritička historiografija i uopšte naučna zajednica u Crnoj Gori, ukazuju na dosta specifičnosti u lokalnoj problematizaciji ovog pitanja. Na to prevashodno utiče specifičan odnos crnogorskog društva prema prošlosti, koji se kako pravilno objašnjava, oblikuje pod snažnim uticajem tradicije. Crnogorsko patrijarhalno društvo, kulturu sjećanja dominantno je formiralo pod uticajem epske tradicije formirane tokom viševjekovnog perioda oslobodilačke borbe. Tako su epski narativi, koji su u jednom istorijskom trenutku predstavljali važan homogenizujući i motivacioni faktor oslobodilačke borbe, vremenom postali izvor istorijske istine. U skladu sa tim formirao se i specifičan doživljaj prošlosti koji podrazumjeva ispravnost i opravdanost isključivo onih političkih i društvenih procesa koji imaju takozvano istorijsko utemeljenje. Zbog toga je crnogorska historiografija dugo bila u funkciji različitih političkih i ideoloških struktura, a istorija nije pisana zbog razumijevanja prošlosti već zbog sadašnjosti. Uvažavajući ove činjenice, kandidat Prekić daje zanimljivo tumačenje da upravo u tom kontekstu razumijevanja prošlosti zbog aktuelnog političkog djelovanja, treba problematizovati i odnos historiografije i nacionalizma u Crnoj Gori.

Tri naučna rada kandidata Dr Adnana Prekića, ali i ostatak njegove bibliografije ukazuje da se radi o ozbiljnom kandidatu sa izuzetnim rezultatima. U tim radovima kandidat je pokazao zavidno znanje iz oblasti koje su predmet ovoga konkursa. O tome svjedoči i činjenica da kandidat u prethodnom periodu višestruko ispunio neophodan broj bodova, posebno onaj dio koji se odnosi na član 7. Uslova za izbor u akademska zvanja koji tretira pitanje objavljivanja naučnih radova u časopisima koji se indeksiraju u najreferentnijim naučnim bazama.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

O pedagoškom radu kandidata Dr Adnan Prekić imao sam priliku da lično svjedočim, jer sam u proteklih deset godina bio profesor na više predmeta na kojima je kandidat kao saradnik u nastavi izvodio vježbe za predmete na kojima sam držao predavanja. U tom periodu sa kandidatom sam imao izvanrednu saradnju u pripremi nastave. U radu sa studentima kandidat Prekić je bio uvijek posvećen planiranim obavezama, spreman da uvodi nove i savremene metode pedagoškog rada, što su prepoznavali i studenti. Iz toga razloga je u svim anketama u kojima su studenti ocjenjivali rad nastavnog osoblja, kandidat imao najbolje ocjene. Ta znanja i posvećenost pedagoškom radu, kandidat je pokazao i kada je pod mentorstvom kolega dobio priliku da samostalno drži predavanja i organizuje nastavu. Uvažavajući sve ono što su ocjenjivali studentskog ocjenjivanja, ali i onoga u šta sam imao priliku da sam svjedočim kroz višegodišnje iskustvo u dodadašnjem radu, smatram da kandidat Dr Adnan Prekić ima svu neophodnu pedagošku osposobljenost za izvođenje nastave na Studijskom programu Istorija na Filozofskom fakultetu.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	24		24	81,5		81,5
2. UMJETNIČKI RAD	-		-	-		-
3. PEDAGOŠKI RAD	2		2	5,5		5,5
4. STRUČNI RAD	6		6	10		10
UKUPNO			32	97		97

Kandidat: Dr Aleksandar Stamatović

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Iz biografije dostavljene povodom konkursa za izbor u akademsko zvanje na predmetima Nacionalna istorija i Opšta istorija, za kandidata Dr Aleksandra Stamatovića konstatujem da je kandidat završio osnovne studije istorije i geografije na Nastavničkom fakultetu Univerziteta Veljko Vlahović, magistrirao je na katedri za istoriju Filozofskog fakulteta u Prištini, a doktorirao na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Beogradu i stekao titulu doktora istorijskih nauka. Na osnovu gore navedenih činjenica, uz uvažavanje Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore i akata Univerziteta Crne Gore, konstatujem da su ispunjeni svi uslovi u pogledu stepena obrazovanja za kandidata dr Aleksandra Stamatovića.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Fokus naučno-istraživačkog rada kandidata Dr Aleksandra Stamatovića baziran je na istraživanju tema iz nacionalne istorije. U svom radu, kandidat se bavio temama koje se bave istorijom Mitropolije, istorijom Drugog svjetskog rata, identitetskim pitanjima, političkim prilikama u Crnoj Gori krajem 19. i prvoj polovini 20. vijeka, kao i temama iz domena metodologije istorijske nauke. Tokom 25 godina naučno-istraživačkog rada ovaj kandidat ima respektabilnu bibliografiju koju čini 18 monografija i preko 20 naučnih radova. Kandidat nema radove u časopisima koji se indeksiraju u naučnim bazama SCI/SCIE/SSCI/A&HCI, zbog čega ne ispunjava neophodne uslove za izbor u akademsko zvanje u skladu sa Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja koju je utvrdio Savjet za visoko obrazovanje.

U osvrtnu na naučno-istraživački rad kandidata Stamatovića izdvojicu tri rada. To su monografija *Osnovi metodike nastave istorije*, članak *Državnička i politička aktivnost Andrije Radovića (1916-1918)* i rad *Učešće crnogorske vojske u bici na Romaniji u oktobru 1914. godine*.

Monografija *Osnovi metodike nastave istorije*, objavljena je 2017. godine u izdanju Filozofskog fakulteta-Pale. Kandidat u uvodnom dijelu knjige objašnjava da se jugoslovenska historiografija, ali i nastava istorije zbog naslijeđa komunizma, dugo vremena razvijala na tradiciji sovjetskog iskustva, a da su većina naših udžbenika bili prevodi sovjetskih knjiga. U originalnoj analizi metodološkog i nastavnog pristupa nastavi istorije, kandidat primjećuje da se osim historiografije, iz sovjetskog iskustva preuzimala i "metodička matrica" iz koje su kako smatra autor nastale knjige jugoslovenskim metodičarima istorijske nauke, koje su po njegovoj ocjeni postale osnova za svaku dalju edukaciju jugoslovenskih istoričara. Opšti trendovi globalizacije, kao i događaji sa početka 90-ih godina XX. vijeka, po ocjeni autora uticali su na promjenu ovog metodološkog okvira i pojava novih trendova koji se kako kandidat primjećuje oslanjaju na zapadna izdanja koja se bave metodikom nastave. Uvažavajući te okolnosti, ali na osnovu višedecenijskog praktičnog iskustva u nastavi istorije, kandidat je pripremio monografiju kojom je pokušao da pruži sopstveni osvrt na ovu važnu temu u historiografiji. Knjiga je podjeljena na 11 poglavlja u kojima se kandidat osvrće na sve važne segmente u metodološkom pristupu historiografiji. Tako kandidat objašnjava osnovne metode i

metodologiju istorijske nauke. Korelaciju istorijske metodologije i metodiku nastave istorije, ukazuje na dileme u statusu metodike nastave, kao u vaspitne i obrazovne ciljeve nastave. Posebno zanimljivi djelovi knjige su oni u kojima kandidat piše o vrstama časova u nastavi istorije, nastavnim sredstvima, kao i dio oko vrijednovanja znanja učenika. Kandidat je u koncipiranju tema i njihovoj obradi koristio domaću i inostranu literaturu čime je jasno ukazao na naučne vrijednosti određenih metodološko-istorijskih, opšte-pedagoških i didaktičkih segmenata u nastavi istorije, njenih odlika i faktora koji utiču na njenu kvalitativnost, kako to ocjenjuje kandidat.

Naučni članak *Državnička i politička aktivnost Andrije Radovića (1916-1918)* objavljen je u zborniku radova sa međunarodnog skupa *Elite u velikom ratu*, održanog u Novom Sadu u oktobru 2016. godine. U ovom radu, kandidat Stamatović osvjetljava jedan dio političke biografije Andrije Radovića, kontroverzne političke ličnosti koja je u prvom dijelu svoje političke karijere bio bliski saradnik Knjaza Nikole, da bi nakon uvođenja parlamentarizma, odnosno nakon *Bombaške afe*, u kojoj je osuđen na 15 godina zatvora, postao jedan od najvećih neprijatelja politike crnogorskog suverena. Nakon Prvog balkanskog rata Radović je rehabilitovan i imao je značajnu ulogu tokom Prvog svjetskog rata, oko snabdijevanja vojske, a kasnije je početkom 1916. godine, zajedno sa Kraljem Nikolom i napustio Crnu Goru, da bi u emigraciji bio izabran za predsjednika Vlade. Kandidat u članku ističe najznačajnije detalje iz političke biografije Radovića, sa posebnim osvrtom na njegovo političko djelovanje nakon napuštanja Crne Gore i njegovog imenovanja na funkciju predsjednika Vlade Kraljevine Crne Gore. U tom dijelu, kandidat navodi i zanimljive podatke o tome da je Radović kao predsjednik vlade pokrivao i ministarske pozicije Ministra inostranih dijela i Ministra Finansija i građevine. Kao jedan od njegovih najznačajnijih uspjeha, autor ističe izdejstvovanje Radovića, da Kralja Nikolu u posjetu primi francuski predsjednik Poenkare. Autor podsjeća da je kao posljedica ove posjete došlo i do obilaska frontova francuske vojske od strane Kralja Nikole i samog Radovića. Autor se osvrće i na onaj dio političke biografije Radovića u kojoj je ovaj političar predlagao memorandume o povlačenju Kralja Nikole i abdikaciji, koja je između ostalog bila i jedan od razloga za njegovu ostavku u januaru 1917. godine. Autor smatra da je Radovićev memorandum i politika koju je zagovarao, bio jedna značajna prekretnica u rješavanju ujedinjenja. Zbog toga u nastavku i objašnjava ulogu Radovića u Crnogorskom odboru za narodno ujedinjenje, njegove tekstove u listu *Ujedinjenje* i afirmisanje ideje da Crna Gora treba da se ujedini sa Srbijom i ostalim srpskim, hrvatskim i slovenačkim zemljama. Autor u članku prenosi i druge aktivnosti Radovića, naručito njegovo djelovanje u procesu stvaranja uslova za priključenje Crne Gore novoj državnoj zajednici, sa posebnim osvrtom na njegovo učešće u delegaciji KSŠS na Pariskoj mirovnoj konferenciji gdje se pojavljivao u svojstvu „šefa Crnogorske sekcije“.

Naučni rad *Učešće crnogorske vojske u bici na Romaniji u oktobru 1914. godine*, objavljen je u zborniku radova sa naučnog skupa: *Bosna i Hercegovina u Prvom svjetskom ratu*, koji se održao u Gacku, Bosna i Hercegovina. U ovom članku kandidat ukazuje na jednu vojnu operaciju crnogorske vojske u Prvom svjetskom ratu, koja je bila dio širih operacija crnogorsko-srpske vojne komande u Bosni i Hercegovini. U uvodnom dijelu članka kandidat objašnjava da je Crna Gora u Prvi svjetski rat ušla kao zemlja saveznica, koja se solidarizovala sa Srbijom i Rusijom, i da je zbog toga Crna Gora objavila rat Austro-Ugarskoj. Stamatović objašnjava da je u ratnim planovima, crnogorska vojna komanda 2/3 svoje vojske usmjerila prema sjeveru, kao podršku srpskoj vojsci za operacije i sadejstva u pravcu Sarajeva. Kandidat navodi da su po planu crnogorsko-srpske vojske komande iz avgusta 1914. godine bilo planirano zajedničko vojno djelovanje za operacije u Bosni. Analizirajući širi politički i geostrateški koncept ovih vojnih operacija, autor sugerise da je zajedničko vojno djelovanje crnogorske i srpske vojske u Bosni i Hercegovini bio pokušaj zajedničke vojne komande da se na određeni način rastereti Austro-Ugarski vojni pritisak na Rusiju. Ideja je bila, da se vojnim angažovanjem Srbije i Crne Gore prema Austro-Ugarskim vojnim trupama u BiH za ovaj prostor veže značajan dio carske vojske i da se na taj način posredno pomogne Rusiji. Kandidat objašnjava da vojni planovi dvije komande nijesu bili jednostavni o čemu svjedoče i problemi na frontu. Austro-Ugari su brzo zauzeli Pljevlja zbog čega je bilo onemogućeno zajedničko djelovanje dvije vojske i njihovo napredovanje u Bosni i Hercegovini. Kompletiranje vojnih trupa za ovu akciju i organizovano vojno djelovanje prema BiH započeto je tek krajem avgusta, a prvi značajni uspjeh bilo je osvajanje Goražda 1./2. septembra. U članku, autor problematizuje pitanje nesporazuma između dvije vojne komande koje su se

optuživale za nepoštovanje ranije preuzetih obaveza. Navodi da crnogorska strana nikada nije ispoštovala dio sporazuma koji se odnosi na obavezu angažovanja 2/3 vojske na frontu prema Bosni i Hercegovini. Taj problem je riješen tek u oktobru, kada je u BiH poslat dodatni broj vojnika i kada je crnogorska vojska na tom dijelu fronta imala oko 25 000 vojnika. Najznačajniji dio ovog članka predstavlja analiza vojne ofanzive Austro-Ugarske prema crnogorskoj vojsci na prostoru planine Romanije početkom oktobra. Austro-Ugari su kako objašnjava autor 9. oktobra probili front Sandžačke vojske čime je cijela operacija zajedničke komande na ovom dijelu fronta dovedena u pitanje.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Predložena bibliografija kandidata Dr Aleksandra Stamatovića ukazuje da se radi o kandidatu koji se u svom radu bavio pitanjima metodike i metodologije nastave istorije. Kako to i sam navodi u nekim od radova, višegodišnje iskustvo koje je sticao u svim segmentima procesa nastave istorije, dalo mu je široku osnovu da ta svoja praktična znanja pretoči i u konkretna metodološka uputstva za nastavu istorije. Njegovi radovi i aktivnosti u tom segmentu jako su obimni i može se konstatovati da se radi o kandidatu koji ima zavidno pedagoško i metodičko iskustvo u nastavi istorije. Na to svakako upućuju i već navedene godine radnog staža kao profesora u osnovnoj i srednjoj školi, kao i svi segmenti akademske nastave koju je ovaj kandidat prošao. Izbor u različita akademska zvanja koje je kandidat Stamatović ostvario na fakultetu u Palama ukazuju da on ima značajne sposobnosti za samostalno vođenje nastave. Uvažavajući sve navedeno, konstatujem da kandidat Dr Aleksandra Stamatovića ima svu neophodnu pedagošku osposobljenost za izvođenje nastave na Studijskom programu Istorija na Filozofskom fakultetu.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	62		62	182		182
2. UMJETNIČKI RAD	-		-	-		-
3. PEDAGOŠKI RAD	6		6	23		23
4. STRUČNI RAD	6		6	14		14
UKUPNO			72	219		219

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Kandidat Dr Adnan Prekić u prethodnom periodu pokazao je da se radi o ozbiljnom i uspješnom naučniku koji je u kratkom vremenskom periodu postigao ozbiljne rezultate u naučnoistraživačkom radu. Kandidat je objavio dvije monografije od nacionalnog značaja koje se bave važnim istoriografskim temama. Najveći dio naučnoistraživačkog rada kandidata nastao je na arhivskim izvorima prvorazredne vrijednosti, a sam kandidat u svojim naučnim radovima otvorio je niz različitih tema koje u prethodnom periodu nijesu bile predmet interesovanja. Objavlivanjem nekih radova u časopisima koji se indeksiraju u najreferentnijim naučnim bazama SCI/SCIE/SSCI/A&HCI ukazuje da su rezultati njegovog istraživačkog rada mjerljivi i u širem naučnom okviru i da je on na taj način **ispunio neophodne uslove** za izbor u akademsko zvanje. Pedagoški rad na Odsjeku za istoriju, koji je kandidat ostvario u prethodnih 10 godina ukazuju da je potpuno ovladao svim didaktičkim i metodološkim zahtjevima nastave.

Kandidat Dr Aleksandar Stamatović, u prethodnom periodu ukazuje da se radi o kandidatu koji ima široku i bogatu bibliografiju u kojoj se dominantno bavio temama iz nacionalne istorije. Značajno iskustvo koje je ovaj kandidat ostvario u dodadašnjem radu na svim nivoima nastave, potvrđuje da se radi o kandidatu koji ima zavidna pedagoška znanja i sposobnosti za izvođenje univerzitetske nastave. Ono što predstavlja značajno ograničenje u naučno-istraživačkom radu kandidata Stamatovića je činjenica da je najveći broj naučnih radova objavljivao uglavnom u istim časopisima. To ograničenje prepoznaje se i u činjenici da ovaj kandidat nema naučnih radova koji

su objavljeni u časopisu koji se indeksira u nekoj od WOS naučnih baza ili bazi SCOPUS, zbog čega ovaj kandidat i ne ispunjava propisane kriterijume UCG za izbor u akademsko zvanje.

Uvažavajući sve navedeno, predlažem da se kandidat Dr Adnan Prekić izabere u akademsko zvanje za oblasti Nacionalna istorija i Opšta istorija na Filozofskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. Dr Nenad Perošević
Nikšić

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Vajarstvo** na Fakultetu likovnih umjetnosti.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda". Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR IVANA RADOVANOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 24.01.1983. godine u Titogradu (današnja Podgorica) gdje sam završila osnovnu školu i gimnaziju. Uporedo sam stekla osnovno baletsko obrazovanje u Osnovnoj muzičkoj i srednjoj školi "Vasa Pavić" u Podgorici.

2002. godine upisala sam Fakultet likovnih umjetnosti u Cetinju, odsjek Vajarstvo. Osnovne studije sam završila sa prosjekom 9.96 i dobitnik sam plakete Univerziteta Crne Gore za oblast umjetnosti u studijskoj 2006/07. godini.

2006. godine odbranila sam diplomski rad pod nazivom "Akt kao polazište, skulptura kao ishodište", odsjek Vajarstvo u klasi prof. Pavla Pejovića. Od 2006. godine zaposlena sam kao saradnik u nastavi na FLU Cetinje.

2009. na Fakultetu likovnih umjetnosti Cetinje odbranila sam magistarski rad pod nazivom "Pokret kao ekspresija", pod mentorstvom profesora Pavla Pejovića.

2013. godine upisala sam doktorske umjetničke studije na Fakultetu likovnih umjetnosti, Univerzitet umjetnosti – Beograd. 2016. godine završila sam akademske studije III stepena na studijskom programu likovna umjetnost sa prosječnom ocjenom 10, pod mentorstvom profesora Dušana Petrovića. Naslov doktorskog umjetničkog projekta je "The Hollow Men – punjenje praznine"; prostorne skulpturalne forme i na osnovu toga stekla diplomu o stečenom naučnom nazivu Doktor umjetnosti – likovne umjetnosti.

2018. godine dobitnik sam Fulbrajtove stipendije američke vlade za post-doktorsko istraživanje na univerzitetu St. John's u Njujorku, gdje sam boravila sedam mjeseci u toku studijske 2018/19. godine. Do sada sam imala 21 samostalnu izložbu. Izlagala sam na mnogobrojnim izložbama u zemlji i inostranstvu.

SAMOSTALNE IZLOŽBE I REZIDENCIJALNI BORAVCI

- Avgusta 2020. godine učestvuje u Internacionalnoj koloniji u Galičniku, Sjeverna Makedonija
- April 2020. godine Finalista nagrade COCA2020/Centra svremenih umjetnika, Rim, Italija
- Mart/Oktobar 2020. godine učestvuje na III Bijenalu skulpture, Životna sredina i kultura u Lankaviju, Malezija
- 2019. godine Decembar dani kulture; Internacionalna izložba umjetnika Crne Gore, Srbije i Sjeverne Makedonije "Deus ex Machina", Podgorica, Crna Gora
- Oktobra 2019. godine učestvuje u IX Internacionalnom festivalu 2019, Asocijacija skulptora Seula, Hangaram umjetnički muzej, Seul, Južna Koreja
- 2019. godine Dobitnik nacionalnog programa za mobilnost istraživača i umjetnika od strane Republike Slovenije za 2020. godine
- Septembra 2019. godine učesnik V Internacionalne radionice izlivanja u gvožđu u Banskjoj Bistrici, Slovačka
- 2019. godine izložba u Silvermine Art Centru, New Canaan, CT, USA
- 2019. godine Dobitnik Silvermine Fulbright Art Rezidencije za 2019. godinu, New Canaan, CT, USA
- 2018. godine Dobitnik Fulbrajtove stipendije za post-doktorsko istraživanje (2018/19)
- 2019. godine izložba "Body and Soul (Ash Wednesday)" u crkvi St. Andra u Gracu, Austrija
- Oktobra 2018. godine učestvuje u rezidencijalnom programu

vanrednog bijenala BJCEM-a "LANDXCAPES-art storytelling, landscape" u regiji Pulja, Italija

- (9-12. oktobra 2018. godine), Dani Nauke – koautor multimedijalne izložbe "Arheologija pamćenja i arhitektura znanja", zgrada Kolektora, Podgorica, Crna Gora
- Septembra 2018. godine učesnik IV Internacionalne radionice izlivanja u gvožđu u Banskjoj Bistrici, Slovačka
- 2018. godine izložba "Istrajavanje" u Modernoj galeriji-JU Muzeji i galerije, Budva, Crna Gora
- 2018. godine izložba "Tiha naklonost prolaznosti" u Galeriji 73-Beograd, Srbija
- 2017. godine predstavnik Crne Gore za "Imago Mundi Highlights" kojim se ujedno otvorio i Muzej Imago Mundi u Trevisu, Italija
- 2017. godine finalista nagrade "Milčik", Galerija Miodrag Dado Đurić, Cetinje, Crna Gora
- 2017. godine "Esteika intimnog" - Dunavski dijalozi, Galerija Udruženja likovnih umjetnika Vojvodine, Novi Sad, Srbija
- Septembra 2017. godine stipendista je Internacionalnog art projekta pod pokroviteljstvom AIR (CCN) Grac, Austrija
- 2017. godine odabrana je među 10 umjetnika da učestvuje u Rezidencijalnom programu "ArTwins in Open Spaces" Pafos, Kipar, Evropska prijestonica kulture
- 2017. godine 57. Venecijansko bijenale/ "Čovjek, Uomo, Human", Palata Malipero, Venecija, Italija
- 2016. godine rezidencijalni boravak u KulttuuriKauppila Art Centre, Ii, Oulu, Finska
- Učestvovala na jubilarnom 25. Process-Space Art Festivalu 2016. godine, Russe, Bugarska
- 2016. godine "Između umjetnosti i prirode" u galeriji Media Nox, Maribor, Slovenija
- 2015. godine Direkcija Bijenala mladih umjetnika Evrope i Mediterana (BJCEM), na čelu sa umjetničkim direktorom Andreom Bručatijem, istoričarem umjetnosti, odabrana je za učešće na manifestaciji Mediteranea XVII kao predstavnika Crne Gore na Bijenalu
- 2015. godine "The Hollow Men-Burning" Way u galeriji Kolarčeve zadužbine, Beograd, Srbija
- 2015. godine "The Hollow Men-Burning Way" u hali „Radoje Dakić", u okviru 30. godina FIAT-a, Podgorica, Crna Gora
- 2015. godine samostalna izložba, Udruženje likovnih i primenjenih umjetnika, Kraljevo, Srbija
- 2015. godine "The Hollow Men-Burning Way" u Streljačkom centru, Ljubović, Podgorica, Crna Gora
- 2015. godine "The Hollow Men" u galeriji Nikola I, Nikšić, Crna Gora
- 2015. godine samostalno izlaganje u prostoru za umjetnost Societe Generale banke, Podgorica, Crna Gora
- 2014. godine "The Hollow Men" u galeriji ULUCG-a, Podgorica, Crna Gora
- 2014. godine "Pozdrav suncu" u galeriji Marko K. Gregović, Petrovac, Crna Gora
- 2010. godine samostalna izložba u galeriji Asocijacija lepih umjetnosti, Novi Beograd, Srbija
- 2010. godine samostalna izložba u SPA Galeriji Instituta Simo Milošević, Igalo, Crna Gora
- 2009. godine "Pokret kao ekspresija" u ULUCG, Podgorica, Crna Gora
- 2009. godine "Iza ogledala" u galeriji Centar, Podgorica, Crna Gora
- 2009. godine "Pokret kao ekspresija", magistarska izložba u svečanoj sali FLU-a, Cetinje, Crna Gora
- 2008. godine samostalna izložba u galeriji SKC-Obrenovac, Srbija
- 2007. godine godine kao saradnica u nastavi boravi u Italiji, S. Severini, gdje ima prvu samostalnu izložbu.
- 2006. godine "Akt kao polazište, skulptura kao ishodište", diplomatska odbrana, svečana sala FLU-a, Cetinje, Crna Gora
- 2005/06. godine semestralno boravi na FLU-Beograd kao predstavnik svog matičnog fakulteta. Izlagala na mnogobrojnim izložbama u zemlji i inostranstvu.

NAGRADE:

- Gran pri nagrada na 37. Crnogorskom likovnom salonu "13. Novembar" 2015. godine
- Nagrade Bijenala mladih u Milanu-BJCEM, No Food's Land Mediteranea 17 Young Artists Biennale 2015. godine
- Nagrada Univerziteta Crne Gore za najboljeg studenta Fakulteta likovnih umjetnosti u studijskoj 2005/06. godini.
- Nagrada Atlas Mont banke i Atlas grupe 2005. godine

FILOZOFSKI FAKULTET NIKŠIĆ

PREDMET: IZJAŠNJENJE O PRIGOVORU PROF. DR ALEKSANDRA STAMATOVIĆA

Odlukom Senata UCG od 14. novembra 2020. godine, izabran sam za člana recenzentske komisije za izbor u akademsko zvanje na Filozofskom fakultetu Nikšić za oblasti Nacionalna istorija i Opšta istorija. Recenzije koje sam pripremio objavljene su u Biltenu UCG br. 516 30. decembra 2020. godine. Na stavove iz recenzije, reagovao je kandidat Aleksandar Stamatović koji je iznio primedbe, o kojima se izjašnjavam:

Smatram da prigovori koje je uputio Aleksandar Stamatović nemaju opravdanje i da se radi o ličnim stavovima koji nijesu predmet razmatranja članova recenzentske komisije. Stamatović u obraćanju nijednom utemeljenom tvrdnjom ne objašnjava u čemu je greška recenzenata i šta su pogriješili u tumačenju pravila, naučnog i pedagoškog rada prijavljenih kandidata.

Stamatović na početku reagovanja iznosi tvrdnju, koju sam demantuje već u narednoj rečenici. On naime objašnjava kako se u konkursu *"ne zna na koju se naučnu oblast kandidat bira"*, a već u narednoj rečenici objašnjava da se radi o konkursu za Nacionalnu istoriju i Opštu istoriju, pokušavajući da otvori dilemu šta to znači *Nacionalna istorija*. Istovremeno pokušava da ospori i članove komisije, iako je proces utvrđivanja recenzenata završen još u novembru 2020. godine, kada se o tom pitanju pozitivno izjasnilo Vijeće Filozofskog fakulteta, Naučni odbor UCG, Vijeće za društvene nauke UCG i konačno Senat UCG. Stamatović u svom prigovoru bez ijednog dokaza problematizuje moje naučne radove i naučne radove kandidata Prekića u časopisima iz kategorije SCI/SCIE/SSCI/A&HCI. Bez ijednog dokaza saopštava da su radovi objavljeni u ovim časopisima sumnjivog kvaliteta, plagirani i nenaučni, istovremeno umanjujući i moj broj objavljenih radova. Radovi u časopisima ovog ranga prolaze strogu selekciju modelima interne i eksterne kontrole, koji podliježu nezavisnim i anonimnim recenzijama. Kandidat Stamatović nema radove u ovoj kategoriji, zbog toga su mu vjerovatno i nepoznate ove procedure. Neopravdan je i Stamatovićev komentar o radu kandidata Prekića - poglavlje knjige *Cultural-Historic Heritage of the Lake Skadar Basin* koje je objavljeno u izdanju jednog od najreprezentativnijih svjetskih izdavača - njemačkog Springer-a.

Ističem da recenzentska komisija svoj sud o kandidatima tj. o njihovim naučnim i pedagoškim referencama donosi na osnovu pravila koja su propisana od strane Univerziteta Crne Gore. Isključivo na osnovu tih pravila ocjenjuju se podnesene reference kandidata i u skladu sa tim predlažem da se kandidat Dr Adnan Prekić izabere u akademsko zvanje docenta za oblasti Nacionalna istorija i Opšta istorija na Filozofskom fakultetu Nikšić, Univerziteta Crne Gore.

U Nikšiću, 22. januar 2021.

Prof. dr Nenad Perošević

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIMLJENO: 22.01.2021.			
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRJEDNOST
01	60		

Beograd, 25. januar 2021.

UNIVERZITET CRNE GORE

FILOZOFSKI FAKULTET – NIKŠIĆ

Uvaženi,

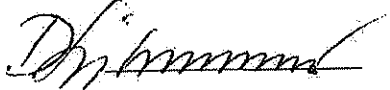
dopisom od 19. januara 2021. godine, informisali ste me o prigovoru Dr Aleksandra Stamatovića, na recenziju koju sam ranije poslala, povodom izbora u akademsko zvanje za predmete Nacionalna istorija i Opšta istorije iz Biltene br. 516. od 30. 12. 2020. godine. U nastavku sledi moje izjašnjenje o prigovoru:

Čitajući prigovor Dr Aleksandra Stamatovića na recenzije objavljene u Biltenu UCG br. 516 pokušala sam da pronađem zamerke za ono što je bio moj deo posla u ovoj proceduri, a to je osvrst na ispunjenost propisanih uslova i ocenu predložene bibliografije kandidata koji su se prijavili na konkurs. U prigovoru koji je dostavio kandidat Stamatović, takva vrsta zamerki ne postoji. Stamatović ni jednim delom nije osporio kritički osvrt koji sam dala u recenziji, kao i činjenicu o ispunjenosti uslova propisanih Pravilnikom za izbor u zvanje. Umesto toga, Stamatović je izneo niz paušalnih ocena kojima problematizuje način organizacije konkursa, pravila za izbor UCG, referentnost naučnih časopisa i sl. U tim pokušajima osporavanja, Stamatović je doveo u pitanje i moje učešće u komisiji, navodeći netačne podatke o mojim naučnim radovima, referencama i detaljima moje akademske karijere koji nemaju nikakve veze sa pomenutom recenzijom. Sa druge strane Stamatović ni jednim delom ne konstatuje odredbe iz dokumenta o Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, u kojima su jasno propisani uslovi za izbor u akademska zvanja, koje Stamatović ne ispunjava.

Iz tog razloga smatram da je bespredmetno ulaziti u dalju eksplikaciju ovih stavova, jer bih na taj način učestvovala u nečemu, što je očigledan razlog reagovanja Stamatovića – pokušaj da se skrene pažnja sa osnovnog zadatka recenzenata u ovom procesu – ocena ispunjenosti uslova kandidata i osvrt na radove koji su predložili. U tom delu situacija je jasna i Stamatović nije imao ni jednu primedbu na ocenu ispunjenosti uslova i ocenu njegovog naučnog rada koju sam dostavila u svojoj recenziji. Iz tog razloga ne mogu prihvatiti i uvažiti paušalne, lične i neutemeljene ocene Stamatovića koji nemaju veze sa obavezom koju sam preuzela i koja podrazumeva poštovanje propisanih stavova Saveta za visoko obrazovanje Crne Gore navedenih u dokumentu o Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja iz 2019. godine. U tim kriterijumima su propisani jasni uslovi za izbor u akademsko zvanje koje Stamatović ne ispunjava. Zbog toga, još jednom ponavljam da ostajem pri stavovima saopštenim u Biltenu br. 516 i predlažem Univerzitetu Crne Gore da kandidata Dr Adnana Prekića izabere u akademsko zvanje docenta za oblasti Nacionalna istorija i Opšta istorija na Filozofskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore.

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRILISAO: 25.01.2021.			
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRLEDNOST
01	72		

Prof. Dr Dubravka Stojanović

Beograd, 25. januar 2021.

UNIVERZITET CRNE GORE

FILOZOFSKI FAKULTET – NIKŠIĆ

Uvaženi,

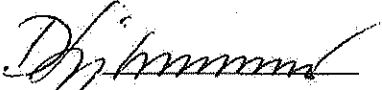
dopisom od 19. januara 2021. godine, informisali ste me o prigovoru Dr Aleksandra Stamatovića, na recenziju koju sam ranije poslala, povodom izbora u akademsko zvanje za predmete Nacionalna istorija i Opšta istorija iz Biltena br. 516. od 30. 12. 2020. godine. U nastavku sledi moje izjašnjenje o prigovoru:

Čitajući prigovor Dr Aleksandra Stamatovića na recenzije objavljene u Biltenu UCG br. 516 pokušala sam da pronađem zamerke za ono što je bio moj deo posla u ovoj proceduri, a to je osvrst na ispunjenost propisanih uslova i ocenu predložene bibliografije kandidata koji su se prijavili na konkurs. U prigovoru koji je dostavio kandidat Stamatović, takva vrsta zamerki ne postoji. Stamatović ni jednim delom nije osporio kritički osvrst koji sam dala u recenziji, kao i činjenicu o ispunjenosti uslova propisanih Pravilnikom za izbor u zvanje. Umesto toga, Stamatović je izneo niz paušalnih ocena kojima problematizuje način organizacije konkursa, pravila za izbor UCG, referentnost naučnih časopisa i sl. U tim pokušajima osporavanja, Stamatović je doveo u pitanje i moje učešće u komisiji, navodeći netačne podatke o mojim naučnim radovima, referencama i detaljima moje akademske karijere koji nemaju nikakve veze sa pomenutom recenzijom. Sa druge strane Stamatović ni jednim delom ne konstatuje odredbe iz dokumenta o Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, u kojima su jasno propisani uslovi za izbor u akademska zvanja, koje Stamatović ne ispunjava.

Iz tog razloga smatram da je bespredmetno ulaziti u dalju eksplikaciju ovih stavova, jer bih na taj način učestvovala u nečemu, što je očigledan razlog reagovanja Stamatovića – pokušaj da se skrene pažnja sa osnovnog zadatka recenzenata u ovom procesu – ocena ispunjenosti uslova kandidata i osvrst na radove koji su predložili. U tom delu situacija je jasna i Stamatović nije imao ni jednu primedbu na ocenu ispunjenosti uslova i ocenu njegovog naučnog rada koju sam dostavila u svojoj recenziji. Iz tog razloga ne mogu prihvatiti i uvažiti paušalne, lične i neutemeljene ocene Stamatovića koji nemaju veze sa obavezom koju sam preuzela i koja podrazumeva poštovanje propisanih stavova Saveta za visoko obrazovanje Crne Gore navedenih u dokumentu o Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja iz 2019. godine. U tim kriterijumima su propisani jasni uslovi za izbor u akademsko zvanje koje Stamatović ne ispunjava. Zbog toga, još jednom ponavljam da ostajem pri stavovima saopštenim u Biltenu br. 516 i predlažem Univerzitetu Crne Gore da kandidata Dr Adnana Prekića izabere u akademsko zvanje docenta za oblasti Nacionalna istorija i Opšta istorija na Filozofskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore.

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRILIK: 25.01.2021.			
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRLEDNOST
01	72		

Prof. Dr Dubravka Stojanović

Prof. dr Tatjana Novović

Dekan Filozofskog fakulteta

Nikšić

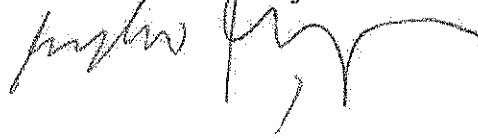
Poštovana dekanko Novović,

Vašim dopisom od 19. januara 2021. godine, broj 01-46, uputili ste mi zahtjev da se, kao član Komisije za izbor u akademska zvanja, izjasnim o prigovoru kandidata dr Aleksandra Stamatovića na rješenje Komisije. S tim u vezi, želim saopštiti sljedeće:

1. U Prigovoru kandidat ne negira stav Komisije da ne ispunjava uslove koje su propisani Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja (čl. 6), već se negira lični i profesionalni integritet članova Komisije. Insinuacije i lične uvrede koje su u Prigovoru navedene, ne želim da komentarišem, jer bih time, poput dr Stamatovića, prekršio norme akademske etike, pa i norme koje definišu građansku kulturu i elementarno vaspitanje.
2. U vrijednovanju naučno-istraživačkih rezultata kandidata dr Aleksandra Stamatovića, držao sam se isključivo materijala koji je dostavio Komisiji, što je bilo sasvim dovoljno za pravilno i objektivno ocjenjivanje. Na osnovu materijala koji je dostavio kandidat, ustanovio sam da nema ni jedan objavljen rad u međunarodnom časopisu sa SCI/SCIE/SSCI/A&HCI liste. To mi je dalo za pravo da zaključim da kandidat ne ispunjava osnovni i, ujedno, eliminatorni uslov za izbor u akademsko zvanje, kao što propisuje član 6 Uslova i kriterijuma za izbor u akademska zvanja. Kao što je poznato, u članu 6 se navodi da je uslov za izbor u akademsko zvanje da kandidat ima naučno-istraživački rad, koji je objavljen u časopisu koji se nalazi u bazi naučnih radova SCI/SCIE/SSCI/A&HCI liste. Budući da dr Stamatović nema ni jedan objavljen rad u međunarodnom časopisu ovog ranga, jasno je da ne ispunjava osnovni uslov za izbor u akademsko zvanje. Uvažavajući ovaj član pravilnika, drugačiju odluku nijesam mogao donijeti, bez obzira kakvo lično mišljenje imam o kandidatu.

S poštovanjem,

Prof. dr Živko Andrijašević

U Nikšiću, 25. 01. 2021.

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIMLJENO: 27. 01. 2021.			
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRJEDNOST
01	81		

14. 01 20201

03 33

ФИЛОЗОФСКОМ ФАКУЛТЕТУ У НИКШИЋУ

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА ЦРНЕ ГОРЕ

ПРЕДМЕТ: ПРИГОВОР на извјештај комисије објављен у *Билтену* Универзитета Црне Горе бр.516 од 31.децембра 2020.године (стр.39-56), у вези са конкурсом за избор у звање на студијском програму за историју Филозофског факултета у Никшићу, објављен у дневном листу *Побједа* од 30.септембра 2020.године.

ПРИЛОГ: Текст Приговора.

Проф.др Александар Стаматовић

Вијенац косовских јунака бр.3-Подгорица

Тел.069060470

НАУЧНО НАСТАВНОМ ВИЈЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИКШИЋУ

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА ЦРНЕ ГОРЕ У ПОДГОРИЦИ

ПРЕДМЕТ: ПРИГОВОР на извјештај рецензена објављен у Билтену Универзитета Црне Горе бр. 516, од 31. децембра 2020. године.

ПРИГОВОР

Због низа неправилности које су пратиле процес покретања процедуре у цијелом изборном процесу.

Циљ приговора је да се укаже на неопходност поштовања закона и прописа у погледу избора у академска звања. Осим тога, неопходно је да за све кандидате у процедури треба да важе иста правила, чиме би имали равноправан статус и једнаке шансе. Увидом у реферате, примијетна је пристрасност, необјективност, и неуравнотежено вредновање референци.

У формулацији конкурса и рефератима чланова комисије заправо се не зна за коју научну област се бирају кандидати, већ је само формулисано да се бирају за националну и општу историју. Национална историја може имати два критеријума одређења, и то државни, који се третира као национални, и национални у ужем смислу једне нације, која се може распростирати у више држава. Ако се узима у обзир први критеријум, онда је то историја територије данашње државе Црне Горе, те се она може изучавати од праисторије до данас. Ако се узима у обзир други критеријум, онда је то критеријум националног одређења становништва Црне Горе, који се кроз историјске епохе може различито тумачити, и данас се такође тумачи. Стога то може бити национална историја Средњег вијека, Новог вијека, и Савременог доба. У истом смислу може се извршити класификација опште историје.

Нејасно је такође, у закључном дијелу сва три писца реферета, у које наставно звање се кандидат бира, а првенствено др Аднан Прекић, који је предложен за избор у звање?! Тиме је прекршен члан 73 Закона о високом образовању, и члан 87 Статута Универзитета Црне Горе (члан 87) , који прописује да су академска звања: редовни професор, ванредни професор и доцент.

Дефинитивно се могу довести у питање и стручне референце писаца реферата о научној подобности кандидата. Први писац реферата, проф. др Живко Андријашевић, се уосталом као и сви други кандидати, позива на часописе који се индексирају у научним базама SCI/ SCIE/ SSIE/ A&HCI, а нема нити једног рада објављеног у овим часописима! Он

је редовни професор Универзитета Црне Горе, баш као што је и проф. др Александар Стаматовић Универзитета у Источном Сарајеву- Република Српска- Босна и Херцеговина, те нити једном нити другом, за избор у ова звања, у времену када су бирани нијесу били потребни радови у овим часописима. Други писац реферата др Дубравка Стојановић, редовни професор Филозофског факултета у Београду, такође нема нити једног рада објављеног у часописима, који се индексирају у базама SCI, SCIE/ SSIE/A&HCI И она је такође изабрана 2015. године за редовног професора, без иједног рада на наведеним листама, што се може видјети из реферата о њеном избору у звање. Један од потписника њеног избора у звање, такође је био првопотписани у реферату за избор у звање редовног професора др Стаматовића (проф. др Љубодраг Димић, члан САНУ) . Ментор и потписник избора у звање доцента и ванредног професора др Андријашевића, био је проф. др Радош Љушић, другопотписани у реферату за избор у звање редовног професора др Стаматовића.

Трећи писац реферата је ванредни професор др Ненад Перошевић. Исти се појављује као коаутор у два рада индексирана на наведеним листама, и то: *Religion and Language in the Function of (de) construction Montenegrin Identity* (Religija i jezik u funkciji dekonstrukcije / konstrukcije/ crnogorskog identiteta), Journal for the Study of Religions and Ideologies; *The preserving and/ or lasing ethno- linguistic identity of the Istrian Montenegrins*, (Čuvanje ili gubljenje etnolingvističkog identiteta istarskih Crnogoraca) , Acta Histriae. Оба чланка су у коауторству са лингвистом М. К, који се у њима појављује као првопотписани, те се из њихових садржаја види да је у њима доминатна тема из области која нема никакве везе са историјом! Врхунац свега је чињеница, да др Перошевић нема нити једну монографију, било у самосталном ауторству, било у коауторству! За разлику од њега, др Стаматовић има 18 (осамнаест) монографија и један универзитетски уџбеник!

Како је већ наведено, др Перошевић је ванредни професор, те као такав не може на основу члана 88, став 14 Стутата Универзитета Црне Горе бити писац реферата др Стаматовићу, који је редовни професор. Логично је да би се др Стаматовић бирао у звање редовног професора Универзитета Црне Горе, сходно звању које већ има на Универзитету у Источном Сарајеву. У наведеном ставу наведеног члана Статута стоји: „ Чланови комисије не могу бити у звању нижем од оног у које се кандидат бира“ . Кандидат проф. др Александар Стаматовић, у било којој својој монографији или чланку, се не појављује као коаутор.

Кандидат др Аднан Прекић, представио је као рад од међународног значаја *Cultural- Historic Heritage of the Lake Skadar Basin* (Kulturno nasleđe Skadarskog basena) , The Handbook of Environmental Chremistry. У њему није дао било какав научни допринос.

Искоришћен је материјал просторно планске документације Скадарско језеро. У поглављу чији је аутор Прекић, нема било каквог оригиналног научног истраживања. Суштински, препакован је и плагиран рад из просторно планске документације Националних паркова. Тим са којим је радио др Прекић, чине инжењери пољопривреде, стручњаци за ерозију земљишта, и биолози који се баве грињама на биљкама.

Кандидат др Прекић, индексирао је као рад у међународном часопису и то као Q5, са насловом *Perception of the montenegrin student population on NATO membership, Montenegrin journal for social sciences*. Овај рад никако не припада наведеном индексирању, што се веома лако може провјерити! Стога произилази закључак, да је др Прекић из незнања или свог сматрања, или пак из намјере, приказао овај рад као тако категоризован. Свакако су писци реферата такође врло лако могли уочити да овај рад нема подлогу у наведеном индексирању. Рад представља социолошко- политичко анкетирање студената о ставу према НАТО- пакту са објашњењима и анализама, и нема никакву подлогу историјског рада. Уредник часописа је управо један од писаца реферата др Живко Андријашевић! Као члан уредништва, поред осталих се појављује др Аднан Прекић!

Два рада др Прекића наведена на листама SCI/ SCIE/ SSCI/A&HCI, која су по писцима реферата исте опредијелила да дају позитивно мишљење о његовом избору, побуђују научну сумњу. Објављена су у часописима Acta Histriae и Journal for the Study of Religions and Ideologies. Први је часопис који излази у Копру у Словенији, а други у Румунији. Индикативно је да се као аутори у овим часописима појављују и др Прекић и др Перошевић, као и још један аутор са студијског програма историје на Филозофском факултету у Никшићу, и нигдје друго, у било којем европском и свјетском часопису на овим листама! Оба наслова рада др Прекића у овим часописима, значајно представљају тематски плагијат, а у потпуности хронолошки плагијат. Први је објављен у словеначком часопису са насловом *Komunizam i obrazovanje, iskustva Crne Gore 1945- 1955*. Други је *The Religions Community and the Communists Regime in the case of Montenegro 1945-1955 (Religijska zajednica i komunistički režim u Crnoj Gori 1945- 1955)*.

Упоредним прегледом осталих референци, може се уочити потпуна доминација др Стаматовића у односу на др Прекића, као и такође двоструки стандарди од стране писаца реферата. Тако је др Прекић аутор двије монографије од националног значаја, док је др Стаматовић аутор осамнаест (18) ! Што се тиче радова у часописима од међународног значаја који нијесу индексирани на SCI/ SCIE/ SSCI/ A&HCI, др Прекић има два рада, а др Стаматовић тринаест (13) . У домену радова у часописима са међународних научних скупова др Прекић нема нити један рад, а др Стаматовић има деветнаест (19)! На нижем

нивоу, у домену научних скупова од националног значаја, др Прекић има два рада, а др Стаматовић четири (4). Саопштења са научних скупова, др Стаматовић уопште није ни уносио у листу за бодовање, сматрајући да је то непотребно, ако се рад не штампа, што је свакако његов пропуст, јер да их је наводио, доминација у коначном збиру бодова би била још већа, док их др Прекић има наведених пет, и то на међународном научном скупу.

У навођењу својих радова, др Стаматовић је грешком индексирао у категорију радова K2, рад Стаматовић, А. (2018). *Један примјер манипулисања у масмедијској историји- Играна серија Божићни устанак на ТВ Црне Горе*. У: Делетић, З. Елезовић, Д. (ур.) *Методолошки изазови историјске науке*, Филозофски факултет, Косовска Митровица. Ријеч је о тематском зборнику међународног значаја, што одговара категорији M2 *Поглавље у монографији међународног значаја*. Овим би овај рад умјесто убиљежених два бода, имао шест бодова, што би његову бодовну премоћ над др Прекићем учинило још већом.

Поред свих наведених пропуста писаца реферата, поглавље о педагошкој дјелатности представља врхунац њихових двоструких стандарда. Из стручне и педагошке биографије др Прекића, види се да је исти радио као новинар у ТВ Вијести и ТВ Црне Горе. Пет година је упоредно са новинарским радом био хонорарно ангажовани научни сарадник! Никада није на факултету радио чак ни као асистент, него као сарадник у настави од 2015. године, а од школске 2018/ 2019. године изводио је предавања под менторством. Са друге стране, др Стаматовић је тринаест година радио као професор историје у више основних о средњих школа у Подгорици, а три године као хонорарно ангажовани професор опште историје у Богословији „Свети Петар Цетињски“ на Цетињу. Шест година је као доктор историјских наука радио у школи. Од избора у звање доцента самостално је на факултету изводио наставу, и прошао изборе у сва професорска звања до редовног професора пуних четрнаест година.

У домену педагошке дјелатности, је и чињеница, да се др Прекић појављује као коаутор од четворице аутора (1) уџбеника за трећи разред гимназије, од којих двојица нијесу доктори историјских наука, а нити један од аутора у моменту издавања уџбеника није имао избор у звање доцента (др Драгутин Паповић). Насупрот томе, др Стаматовић има један универзитетски уџбеник у самосталном ауторству. Посебан домен је предавање предмета који се траже по расписаном конкурс, а који по ранијој констатацији представљају широке и недефинисане научне уже области. Тако др Прекић никада није самостално изводио наставу у домену наставног избора у звање, почев од доцента. Насупрот томе, др Стаматовић је почев од школске 2008/ 9. године изводио наставу из предмета Српска и јужнословенска историја 1790- 1914. године, а од 2012. године из

предмета Српска и балканска историја XV- XVIII вијек. Такође, од 2012. године, др Стаматовић је изводио наставу из предмета Босна и Херцеговина под аустроугарском влашћу 1878- 1914. године. У оквиру прва два наведена предмета, изучава се и историја Црне Горе, што се може рачунати да је изводио наставу из националне историје. Трећи предмет у сегментима изучава утицај Црне Горе на процесе у Босни и Херцеговини у наведеном периоду.

Такође, др Прекић никада није самостално изводио наставу од нивоа наставног звања доцента у општој историји. Насупрот томе, др Стаматовић је самостално изводио наставу из предмета Општа савремена историја од школске 2006/ 7. године, а такође и Хладни рат, од школске 2008/ 9. године, до 2012. године. Има и избор у звање редовног професора поред осталих, и за предмет Источно питање.

У оквиру области педагошке дјелатности, јасно се види да др Прекић није остварио нити једно менторство, а ни чланство у комисијама за одбрану докторских дисертација и мастер радова, а није га ни могао остварити, јер није ни имао звање доцента. Насупрот томе, др Стаматовић је остварио једно менторство у одбрани докторских дисертација, једно коменторство, и два менторства за одбрану мастер радова, док чланства у комисијама за одбрану истих није ни наводио, што је свакако његов пропуст, јер би тиме остварио још већу бодовну доминацију над др Прекићем.

Коначно, сам састав комисије која је именована, и корелација са кандидатом др Прекићем, указује на њену крајњу тенденциозност и пристрасност, а у одређеном домену и сукоб интереса. То се нарочито односи на проф. др Живка Андријашевића. Наиме, др Андријашевић је др Прекићу био ментор за одбрану докторске дисертације, са тезом *Политичке идеје и идеологија у Црној Гори 1945- 1955*. Ову област која се рачуна као ужа научна област Савремена историја, др Андријашевић никада није предавао на Филозофском факултету у Никшићу, нити је на њој докторирао, него је предаје др Шербо Растодер, те је зачуђујуће како је др Андријашевић добио менторство за одбрану ове дисертације? Ово стога што ову област предаје редовни професор др Шербо Растодер.

Из биографија др Прекића и др Стаматовића, јасно се види да су оба докторирала из уже научне области Савремена историја, и уже образовне области Историја Југославије. Стога је зачуђујуће, да с обзиром на звање редовног професора, и поклапање уже научне области на којој су др Прекић и др Стаматовић докторирали, за члана комисије није ангажован др Растодер. Ово се повезује и са већ наведеном чињеницом, да др Перошевић има звање ванредног професора. Што је врло важно напоменути, упоређујући тему докторског рада др Прекића, са темама радова објављеним у часописима на наведеним

индексираним листама словеначког и румунског часописа, јасно се види, да се ради о простим суженим плагијатима докторске дисертације, само са другачије изведеним насловима.

Писци реферата су само констатовали чињеницу да др Стаматовић има звање редовног професора на Универзитету у Источном Сарајеву, али је нијесу уважили. Идући том научном, стручном, а на крају крајева и правном логиком, да др Стаматовић предаје на Универзитету у другој држави, на исти начин се може констатовати, али не и уважити чињеница, да др Стојановић не предаје на Универзитету Црне Горе, него Универзитету у Београду, па стога и по тој логици, и она нема никакво право уважавања звања редовног професора да би била писац реферата.

Научни опус др Стаматовића, из свих до сада наведених чињеница, не само да не заостаје, него по броју радова и евентуалном бодовању, и надмашује др Андријашевића и др Стојановић. Како је навео, др Прекић је докторирао 2018. године. У том периоду др Стаматовић је већ имао звање редовног професора, те је др Прекић могао докторирати и код њега, баш као и код др Андријашевића.

Коначно узев, евидентно је да се ради о потпуној пристраности писца реферата, јер др Прекић по бодовању има 97 бодова, са свим аномалијама оваквог бодовања, а др Стаматовић **219!**. Дакле, бројка неумољиво говори о потпуној доминацији др Стаматовића.

Долази се до завршног мотива оваквог концепта писца реферата. Познато је да је др Стаматовићу већ скоро двије и по деценије онемогућен приступ на Филозофском факултету у Никшићу, искључиво због његове националне и политичке припадности! Он је кроз све ове године био дискриминисан. О томе драстично говори и чињеница, да је два пута узастопно 2013, и 2014. године конкурисао за хонорарно ангажовање за предмет Методика наставе историје, као ванредни професор, имајући поред осталог и избор за звање у овај предмет и потребне радове, да би за овај предмет била ангажована особа из Историјског института Црне Горе, без икаквог избора у звање и радова за овај предмет. На жалбу Сенату Универзитзета Црне Горе др Стаматовића, од истог је одговорено да сва три кандидата испуњавају услове, јер су завршили историју! Познато је да се др Стаматовић одлучио да оде за предавача на универзитет у другој држави, јер му је било јасно да ће због дискриминације у Црној Гори заувјек остати професор у основној школи, док владајућа гарнитура буде на власти, као персона нон грата.

Нарочиту тенденциозност према др Стаматовићу исказивао је др Андријашевић, што се може видјети у чланку истог објављеном у недјељнику Монитор, од

8. фебруара 2002. године, са насловом *О методу једног историчара*, поводом Стаматовићеве одбране докторске дисертације и штампања монографије. Иако су студирали у истој генерацији, др Андријашевић у моменту одбране дисертације др Стаматовића, а ускоро потом и штампања монографије, још није докторирао, него читавих годину и по послије др Стаматовића, и то на истом факултету. Стаматовићева докторска дисертација одбрањена је пред еминентним историчарима: проф. др Ђорђе Станковић (ментор), проф. др Драгољуб Живојиновић (члан), и проф. др Љубодраг Димић (члан). Тада је др Живојиновић био и члан САНУ, али се Андријашевић нашао позван да коментарише дисертацију др Стаматовића иако још није ни био доктор наука.

Исте тенденције др Андријашевић је испољио према другим историчарима који се изјашњавају као Срби, објављујући чланке у Монитору за академика проф. др Зорана Лакића (*Ђедови као историјски извор*), и покојног проф. др Чедомира Лучића (*Добар дан туго!*). Иначе, академик Лакић био је професор на факултету и др Андријашевићу и др Стаматовићу. Покојни проф. Лучић радио је низ година у Историјском институту Црне Горе у Подгорици, а потом је био редовни професор на Универзитету у Источном Сарајеву.

Уз сво уважавање писаца реферата др Андријашевића и др Перошевића, као и кандидата др Прекића, није претенциозно ни цинично коментарисати, да су препознати као „историчари власти“, а др Стаматовић није, те да су стога нашли своје мјесто на Универзитету Црне Горе. То је наравно њихово приватно право, али не у домену дискриминације и искривљивања научних чињеница. У националном смислу др Стаматовић је Србин и критичар власти која је била до 30. августа 2020. године, и човјек који се активно бавио политиком, а др Андријашевић и др Перошевић заступају потпуно другачије ставове по оба питања. Ангажовање др Стојановић за писца реферата, се може подвести такође под констатоване чињенице, с обзиром да у Београду припада кругу професора који у односу на др Стаматовића имају дијаметрално супротно мишљење. Није неважно напоменути, да др Стојановић води судски збор због клевете са проф. др Милошем Ковићем, који је ангажован као хонорарни професор на студијском програму гдје ради др Стаматовић, и са којим др Стаматовић дијели исте ставове у објашњавању историјских и друштвених процеса, а др Ковић ради на истом факултету као и др Стојановић. Ово тим прије, што је у критеријумима одређивања студијског програма за историју Филозофског факултета у Никшићу за писце реферата, могло бити десетак професора са Филозофског факултета у Београду, који имају исто звање као и она, и покривају као уже научне области националну и општу историју.

Писци реферата морају бити свјесни чињенице, да научним критеријумима избора у звања, и пријема у радни однос, дубоко дисквалификују студијски програм

историје у Никшићу, јер другог студијског програма Црна Гора нема. Тако се може десити, да кандидат који је докторирао на савременој историји, и завршио пост дипломске студије из те области, предаје антички и средњовјековни период, што се на факултету гдје др Стаматовић предаје никада не би могло замислити. Посљедице тога, као и испољене националне дискриминације према студентима српске националности на наведеном студијском програму су бројчано непобитне, и могу се лако провјерити. Тако се са овог студијског програма, на студијски програм гдје предаје др Стаматовић у посљедње три године преписало двадесет студената, а пет студената је уписало мастер студије.

Проф. др Александар Стаматовић

Александар Стаматовић